

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 184 (XXVIII) — Nr. 841

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 24 octombrie 2016

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>	<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 432 din 21 iunie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 436 alin. (2), art. 439 alin. (4 ¹) teza întâi și art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală	2–6	5.068. — Ordin al ministrului educației naționale și cercetării științifice privind aprobarea Metodologiei de organizare și desfășurare a admiterii în învățământul profesional de stat	16–20
Decizia nr. 540 din 12 iulie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 434 alin. (1) teza întâi din Codul de procedură penală	7–11	5.069. — Ordin al ministrului educației naționale și cercetării științifice privind aprobarea Calendarului admiterii în învățământul profesional de stat pentru anul școlar 2017–2018	21–27
Decizia nr. 558 din 12 iulie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 27 alin. (2), art. 32, art. 42 alin. (1) și art. 43 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 31/2002 privind serviciile poștale	11–14	5.414. — Ordin al ministrului educației naționale și cercetării științifice pentru aprobarea Metodologiei privind eliberarea adeverinței de conformitate a studiilor cu prevederile Directivei 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale și a adeverinței privind certificarea competențelor pentru profesia de cadru didactic, pentru cetățenii care au studiat în România, în vederea desfășurării activității didactice în străinătate	28–31
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE			
1.056. — Ordin al ministrului mediului, apelor și pădurilor privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului ROSCI0178 Pădurea Torcești	15		

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 432****din 21 iunie 2016****referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 436 alin. (2), art. 439 alin. (4¹)
teza întâi și art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală**

Mona-Maria Pivniceru	— președinte
Petre Lăzăroiu	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Daniela Ramona Marișiu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Marinela Mincă.

1. Pe rol se află soluținarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 436 alin. (2), art. 439 alin. (4¹) teza întâi și art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală, excepție ridicată direct de Avocatul Poporului, în temeiul art. 146 lit. d) teza finală din Constituție și al art. 11 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 47/1992, și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.648D/2015.

2. La apelul nominal răspunde pentru autorul excepției de neconstituționalitate, doamna consilier Ecaterina Mirea, cu împuternicire depusă la dosar. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului autorului excepției de neconstituționalitate, care solicită admiterea acesteia. Pentru început, reprezentantul autorului excepției subliniază anumite caracteristici ale căii extraordinare de atac a recursului în casație. Arată că instanța de contencios constituțional s-a pronunțat asupra constituționalității dispoziției art. 440 alin. (2) — sintagma „dacă cererea este vădit nefundată”. Totodată, precizează că, la momentul ridicării excepției de neconstituționalitate, a fost avută în vedere și Decizia nr. 462 din 17 septembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 775 din 24 octombrie 2014. Arată că accesul liber la justiție reprezintă facultatea fiecărei persoane de a se adresa instanței de judecată pentru apărarea drepturilor și valorificarea intereselor sale legitime. Orice limitare a acestui drept, oricât de însemnată, trebuie temeinic justificată, astfel încât dezavantajele create să nu depășească posibilele avantaje. În continuare, invocă Decizia nr. 482 din 9 noiembrie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1200 din 15 decembrie 2004. Apreciază că recursul în casație reprezintă un aspect al accesului liber la justiție, drept fundamental recunoscut de dispozițiile art. 21 din Constituție și de art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

4. Arată că în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului s-a statuat că art. 6 din Convenție a fost încălcat atunci când normele referitoare la forma ce trebuie respectată în cazul introducerii unui recurs îi împiedică pe justițiabili să se prevalăze de căile de atac disponibile. Condiționările impuse de legiuitor accesului liber la justiție nu pot fi acceptate dacă afectează acest drept în însăși substanța sa. Astfel, prin impunerea obligativității formulării cererii de recurs doar prin intermediul unui avocat ca o condiție de admisibilitate a exercitării căii de atac a recursului în casație, legiuitorul a reglementat o limită a accesului liber la justiție. Apreciază că în această situație trebuie aplicate considerentele Deciziei nr. 462 din 17 septembrie 2014, prin

care Curtea Constituțională a dezvoltat practica potrivit căreia limitarea unui drept trebuie analizată prin prisma unui test de proporționalitate, care vizează scopul reglementării, caracterul necesar al măsurii și proporționalitatea.

5. În ceea ce privește scopul urmărit de legiuitor, apreciază că dispozițiile de lege criticate au în vedere crearea unei căi extraordinare de atac ce vizează verificarea conformității hotărârilor definitive atacate cu regulile de drept. Referă asupra faptului că în expunerea de motive nu se face nicio referire la situația obligativității formulării cererii de recurs prin intermediul unui avocat. În ceea ce privește mijloacele folosite de către legiuitor, apreciază că măsura în cauză poate fi, *in abstracto*, adecvată pentru impunerea unei rigori și a unei discipline procesuale. Referitor la caracterul necesar al măsurii criticate, apreciază că aceasta este în măsură să concureze la realizarea scopului urmărit. Cu toate acestea, apreciază că nu există un raport rezonabil între cerințele de interes general referitoare la buna administrare a justiției și protecția drepturilor fundamentale ale individului, dispozițiile de lege criticate realizând un dezechilibru între aceste două interese concurente. Astfel, persoana care dorește să recurgă la concursul justiției în vederea realizării drepturilor și intereselor sale subiective prin intermediul acestei căi de atac este condiționată de încheierea unui contract de asistență judiciară prin avocat la formularea recursului.

6. Fiind o condiție de admisibilitate a recursului, legiuitorul impune în sarcina individului costuri suplimentare, care nu pot fi justificate din punct de vedere obiectiv și nici din punctul de vedere al înfăptuirii unei justiții imparțiale și egale pentru toți, în spiritul și litera art. 124 alin. (2) din Legea fundamentală. Ca urmare, interesul individual este afectat în mod iremediabil, cu atât mai mult cu cât calea recursului în casație are ca obiectiv principal conformitatea hotărârilor definitive atacate cu regulile de drept. Apreciază că obligația formulării cererii prin avocat în etapa procesuală a recursului în casație este o condiție excesivă, în situația în care nu îi corespunde dreptul justițiabilului la asistență juridică specializată la nivelul impus de lege, și anume asigurarea accesului la un avocat care poate pune concluzii în fața Înaltei Curți de Casație și Justiție. Impunerea unei sarcini excesive părților este de natură să producă un dezechilibru în defavoarea justițiabilului, în sensul că acesta trebuie să suporte costurile (plata avocatului) sau sancțiunile procedurale (respingerea sau restituirea pe cale administrativă a cererii), după caz. Rezultă, astfel, suprimarea dreptului de acces liber la justiție.

7. În ceea ce privește încălcarea art. 24 din Constituție, coroborat cu art. 6 paragraful 3 lit. c) din Convenție, art. 47 paragraful 3 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și art. 14 paragraful 3 lit. d) din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, autorul excepției arată că dreptul la apărare este un drept fundamental, consacrat și garantat constituțional, părțile având dreptul de a fi asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu. Arată că asigurarea asistenței juridice a suspectului sau inculpatului este supusă exigențelor art. 90 din Codul de procedură penală, care prevede în mod expres și limitativ situațiile în care se acordă. De asemenea, menționează că ajutorul public judiciar nu se acordă în cauzele penale conform art. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie

civilă. Astfel, apreciază că legiuitorul a impus justițiabililor obligativitatea formulării prin avocat a unei căi de atac menite să garanteze legalitatea hotărârilor judecătorești, fără a lua măsurile legislative necesare pentru a asigura asistența juridică a celor care nu dispun de mijloace materiale pentru a plăti un avocat. Ca atare, apreciază că obligația instituită pentru exercitarea recursului în casație echivalează, pe de o parte, cu transformarea conținutului dreptului fundamental la apărare într-o condiție de admisibilitate a exercitării unei căi de atac, iar, pe de altă parte, cu convertirea acestui drept într-o obligație, ceea ce afectează însăși substanța dreptului la apărare. Asigurarea condiționată a dreptului la apărare este de natură să conducă la privarea persoanelor interesate de dreptul de a formula și exercita o cale de atac, ceea ce echivalează cu o sancțiune procesuală aplicată celor lipsiți de veniturile necesare pentru plata serviciilor unui avocat care poate pune concluzii în fața Înaltei Curți de Casație și Justiție.

8. În final, apreciază că sunt încălcate și prevederile art. 11, art. 20 și art. 148 din Constituție față de art. 6 paragraful 1 și 3 lit. c) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, art. 14 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice și de art. 47 și art. 52 alin. (1) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

9. Reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea excepției ca neîntemeiată. Arată că prin modalitatea de reglementare a recursului în casație legiuitorul a urmărit impunerea unei rigori și a unei discipline procesuale pentru a se evita introducerea unor cereri de recurs în casație abuzive, șicanatorii, și care nu s-ar înscrie în mod riguros motivelor de recurs prevăzute de legiuitor. Aceste condiționări ilustrează viziunea legiuitorului asupra acestei căi extraordinare de atac prin care se urmărește confirmarea unei hotărâri judecătorești cu legea, motiv pentru care atât condițiile de exercitare, cât și cazurile în care această cale extraordinară de atac poate fi exercitată sunt strict și limitativ prevăzute. În raport de natura acestei căi extraordinare de atac, instituirea unor condiții servesc scopului legitim al legiuitorului, sunt adecvate naturii acestei căi extraordinare de atac și sunt și necesare. În ceea ce privește proporționalitatea măsurii, apreciază că nu poate fi vorba de o similitudine între reglementarea criticată din Codul de procedură penală și reglementarea procesual civilă care a făcut obiectul Deciziei nr. 462 din 17 septembrie 2014. Arată că în cazul dispozițiilor procesual civile se condiționa de existența serviciilor unui avocat atât exercitarea căii de atac, motivarea acesteia, reprezentarea, asistarea, fiind necesară prezența avocatului pe tot parcursul acestei căi extraordinare de atac. În materie penală, legiuitorul a optat însă doar pentru obligativitatea redactării cererii de recurs în casație de un avocat, iar dacă se trece de faza admisibilității în principiu, legiuitorul a prevăzut posibilitatea părții de a se apăra singură sau, în ipoteza în care apărarea este obligatorie, art. 445 alin. (1) din Codul de procedură penală a prevăzut asigurarea apărării din oficiu. Astfel, simpla condiție ca cererea de recurs în casație să fie redactată de un avocat nu este o măsură împovărătoare financiar pentru parte, dimpotrivă, ea are ca scop preîntâmpinarea respingerii ca inadmisibilă a cererii care nu se circumscrie caracterizării căii de atac, a menționării cazului de casare etc. Așadar, apreciază că măsura reglementată de dispozițiile supuse controlului de constituționalitate este una proporțională, criticile fiind nefondate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

10. Prin Adresa nr. 15.355 din 10 noiembrie 2015, **Avocatul Poporului, în temeiul art. 146 lit. d) teza finală din Constituție și al art. 11 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 47/1992, a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 436 alin. (2), art. 439 alin. (41) teza întâi și art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală.**

11. **În motivarea excepției de neconstituționalitate,** Avocatul Poporului arată că prevederile legale similare, prin care se reglementează obligativitatea formulării și susținerii cererii de recurs prin avocat incluse în Codul de procedură civilă, respectiv în art. 13 alin. (2) teza a doua, art. 83 alin. (3) și art. 486 alin. (3), au fost constatate ca neconstituționale prin Decizia nr. 462 din 17 septembrie 2014. În continuare, făcând referire la Decizia nr. 670 din 18 mai 2011 și Decizia nr. 482 din 9 noiembrie 2004, Avocatul Poporului apreciază că recursul în casație reprezintă un aspect al accesului liber la justiție, drept fundamental protejat de art. 21 din Constituție, de art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și de art. 47 alin. (1) și alin. (2) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

12. Se arată că accesul la justiție nu este un drept absolut, putând fi limitat prin anumite condiții de formă și de fond impuse de legiuitor. Astfel, în speță, prin instituirea obligativității formulării recursului prin avocat ca o condiție de admisibilitate a exercitării căii de atac, legiuitorul a reglementat o limită a accesului liber la justiție, aspect care se constituie într-o veritabilă intervenție a statului în configurarea și structurarea acestui drept fundamental. Așa fiind, trebuie analizat, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, prin prisma unui test de proporționalitate, dacă limitele impuse acestui drept reprezintă o limitare rezonabilă care să nu fie disproporționată față de obiectivul urmărit, de natură să transforme dreptul în unul iluzoriu/teoretic.

13. Avocatul Poporului apreciază că, pentru a verifica conformitatea dispozițiilor criticate cu principiul proporționalității, trebuie examinată legitimitatea obiectivului urmărit și adecvarea mijlocului folosit pentru îndeplinirea obiectivului urmărit; dacă măsura este necesară, adică indispensabilă pentru îndeplinirea scopului; dacă măsura este proporțională — se respectă justul echilibru între obiectivul urmărit și mijloacele utilizate pentru atingerea acesteia.

14. În ceea ce privește obiectivul urmărit de legiuitor, se susține că acesta este reprezentat de necesitatea de a crea o cale extraordinară de atac în care se analizează conformitatea hotărârilor definitive atacate cu regulile de drept, prin raportare la cazurile de casare expres și limitativ prevăzute de lege. Avocatul Poporului apreciază că acest obiectiv este unul legitim. În ceea ce privește adecvarea mijlocului folosit pentru îndeplinirea obiectivului urmărit, apreciază că măsura legislativă poate fi *in abstracto* o măsură adecvată pentru impunerea unei rigori și discipline procesuale.

15. În continuare, Avocatul Poporului, în ceea ce privește proporționalitatea măsurii cu obiectivul urmărit, apreciază că nu există un raport rezonabil între cerințele de interes general referitoare la buna administrare a justiției și protecția drepturilor fundamentale ale individului, dispozițiile legale criticate realizând un dezechilibru între cele două interese concurente. Consideră că obligația formulării cererii prin avocat în etapa procesuală a recursului în casație este o condiție excesivă în situația în care nu îi corespunde un drept al justițiabilului la asistență juridică specializată la nivelul impus de lege, și anume asigurarea accesului la un avocat care poate pune concluzii în fața Înaltei Curți de Casație și Justiție. Impunerea unei sarcini excesive părților este de natură să producă un dezechilibru în defavoarea justițiabilului, în sensul că acesta trebuie să suporte costurile (plata avocatului) sau sancțiunile procedurale (respingerea sau restituirea pe cale administrativă a cererii), după caz. Astfel, apreciază că ne aflăm în situația suprimării dreptului — substanțial — al unei părți interesate de a exercita o cale de atac menită să vegheze conformitatea hotărârilor definitive cu regulile de drept.

16. De asemenea, se susține că dreptul la apărare este un drept fundamental, consacrat și garantat constituțional, părțile având dreptul de a fi asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu. Asigurarea asistenței juridice a suspectului sau inculpatului este supusă exigențelor art. 90 din Codul de procedură penală,

care prevede în mod expres și limitativ situațiile în care se acordă, iar ajutorul public judiciar nu se acordă în cauzele penale. Astfel, apreciază că legiuitorul a impus justițiabililor obligativitatea formulării prin avocat a unei căi de atac menită să garanteze legalitatea hotărârilor judecătorești, fără a lua măsurile legislative necesare pentru a asigura asistența juridică a celor care nu dispun de mijloace materiale pentru a plăti un avocat. Ca urmare, reține că obligația instituită pentru exercitarea recursului în casație echivalează, pe de o parte, cu transformarea conținutului dreptului fundamental la apărare într-o condiție de admisibilitate a exercitării unei căi de atac, iar, pe de altă parte, cu convertirea acestui drept într-o obligație, ceea ce afectează însăși substanța dreptului la apărare. Astfel, se reliefează faptul că obligația legală impusă este disproporționată, de natură să rupă justul echilibrul ce trebuie să existe între preocuparea legitimă de asigurare a accesului liber la justiție și exercitarea dreptului la apărare.

17. Având în vedere art. 6 par. 3 lit. c) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și art. 14 paragraful 3 lit. d) din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, Avocatul Poporului consideră că stabilirea unei asemenea obligații în sarcina inculpatului, părții civile și a părții responsabile civilmente fără resurse financiare reprezintă practic privarea de dreptul de a se adresa unui judecător.

18. În final, arată că, potrivit art. 11 alin. (1) și art. 20 alin. (1) din Legea fundamentală, „dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte, statul obligându-se să îndeplinească întocmai și cu bună-credință obligațiile ce-i revin din tratate”. Având în vedere că art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și art. 14 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice sunt de natură să îmbogățească conținutul dispozițiilor constituționale referitoare la liberul acces la justiție și dreptul la apărare, apreciază că Parlamentul are îndatorirea de a legifera norme corespunzătoare pentru asigurarea reală a respectării acestor drepturi, în lipsa cărora nu se poate concepe existența statului de drept. Fără îndeplinirea acestor îndatoriri, normele constituționale menționate ar avea un caracter pur declarativ, situație inadmisibilă pentru un stat care împărtășește valorile democratice ce fac parte din ordinea publică europeană, așa cum este prefigurată de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

19. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) și ale art. 33 din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

20. **Guvernul** apreciază că dispozițiile legale criticate instituie obligația redactării recursului în casație de către un avocat care poate pune concluzii în fața Înaltei Curți de Casație și Justiție, sub sancțiunea restituirii către partea care a formulat cererea de recurs în casație fără respectarea dispozițiilor imperative ale legii, pe cale administrativă, a respectivei cereri de recurs în casație. Arată că normele de reglementare a competențelor instanțelor judecătorești, a gradelor de jurisdicție, precum și a căilor de atac, constituie reguli de procedură, a căror stabilire, potrivit prevederilor art. 126 alin. (2) din Constituție, se poate face numai prin lege.

21. În ceea ce privește compatibilitatea cu dispozițiile art. 6 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale a unor dispoziții legale care impun ca în toate cazurile în care este vorba de motivarea și susținerea unui recurs în casație în materie penală în fața instanței supreme dintr-o țară, autorul cererii să fie asistat în mod obligatoriu de către un avocat, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut faptul că această exigență nu este în sine contrară art. 6 al Convenției, ea fiind una comună sistemelor de drept din multe state ale Consiliului Europei

și, în orice caz, este compatibilă cu caracteristicile unei Curți Supreme de Justiție, care examinează recursuri referitoare la probleme de drept (Hotărârea din 19 mai 2009 pronunțată în *Cauza Kulikowski împotriva Poloniei*). În doctrină s-a arătat că soluția legislativă analizată s-a impus deoarece recursul a fost mai exact conturat ca o cale extraordinară de atac prin care se verifică exclusiv legalitatea hotărârilor care sunt supuse acestei căi de atac, astfel că, pentru calitatea actului de justiție, este necesar ca cel puțin în această etapă să existe o dezbatere între specialiști, judecători, pe de o parte, și avocați/consilieri juridici/părți sau mandatarii licențiați în drept, pe de altă parte. Susține că, printre avantajele soluției criticate, în doctrină au fost menționate identificarea și argumentarea motivelor de nelegalitate a hotărârii judecătorești, în perspectiva unei *terminalis sententia*, urmată de susținerea lor de o persoană cu înaltă calificare și experiență juridică și constituirea astfel a unora dintre premisele esențiale pentru salvagardarea drepturilor și intereselor părților din proces și pentru finalizarea procesului în termen optim și previzibil și în mod echitabil. S-a mai arătat că o cale de atac extraordinară atât de complexă, cum este recursul, care poate fi formulat numai pentru motivele de nelegalitate expres prevăzute de lege, și care implică dezbateri asupra unor chestiuni juridice de ordin substanțial și procedural, nu poate fi exercitată, în condiții rezonabile și cu șanse reale de succes, decât prin intermediul unui specialist cu pregătire juridică, astfel putându-se înțelege mai bine de ce este obligatorie asistența juridică a părții care dorește să exercite recursul, respectiv să se apere împotriva căii de atac declarate de partea adversă.

22. Având în vedere aceste aspecte, Guvernul opinează că dispozițiile legale criticate, care nu afectează nici dreptul părții de a beneficia de drepturile și garanțiile procesuale instituite prin lege, în cadrul unui proces public, judecat de către o instanță independentă, imparțială și stabilită prin lege, într-un termen rezonabil, sunt conforme cu prevederile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și art. 21 din Constituție, referitoare la accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil. În ceea ce privește critica privind pretinsa nerespectare a dreptului la apărare, garantat de art. 24 din Constituție, apreciază că nici aceasta nu este întemeiată. Dispozițiile legale criticate nu restrâng în niciun fel dreptul la apărare al părții care formulează cererea de recurs în casație, aceasta putând să fie asistată de un avocat în tot cursul judecății, avocat care are dreptul să consulte actele dosarului, să pună întrebări părților și altor subiecți procesuali, să exercite drepturile procesuale ale părții pe care o asistă, să formuleze plângeri, cereri, memorii, excepții și obiecțiuni. Astfel, apreciază că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 436 alin. (2), art. 439 alin. (4)¹ teza întâi și art. 440 alin. (1) și alin. (2) din Codul de procedură penală este neîntemeiată.

23. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerea reprezentantului Avocatului Poporului, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

24. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10, 29 și 32 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

25. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 436 alin. (2), art. 439 alin. (4)¹ teza întâi și art. 440 alin. (1) și alin. (2) din Codul de procedură penală. Dispozițiile art. 440 alin. (1) și alin. (2) au fost modificate prin Legea nr. 75/2016 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 82/2014 pentru modificarea și completarea Legii

nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, lege publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 334 din 29 aprilie 2016. Dispozițiile criticate au următorul conținut:

— Art. 436 alin. (2): „*Inculpatul, partea civilă și partea responsabilă civilmente pot formula cerere de recurs în casație numai prin intermediul unui avocat care poate pune concluzii în fața Înaltei Curți de Casație și Justiție.*”;

— Art. 439 alin. (4¹): „*În cazul în care cererea de recurs în casație nu este formulată prin intermediul unui avocat care poate pune concluzii în fața Înaltei Curți de Casație și Justiție sau este formulată împotriva unei hotărâri prevăzute la art. 434 alin. (2), președintele instanței sau judecătorul delegat de către acesta restituie părții, pe cale administrativă, cererea de recurs în casație.*”;

— Art. 440 alin. (1) și alin. (2): „*(1) Admisibilitatea cererii de recurs în casație se examinează în camera de consiliu de un complet format din un judecător, după depunerea raportului magistratului-asistent și atunci când procedura de comunicare este legal îndeplinită, fără citarea părților și fără participarea procurorului.*

(2) Dacă cererea de recurs în casație nu este făcută în termenul prevăzut de lege sau dacă nu s-au respectat dispozițiile art. 434, art. 436 alin. (1), (2) și (6), art. 437 și 438, instanța respinge, prin încheiere definitivă, cererea de recurs în casație.”

26. Avocatul Poporului susține că textele criticate contravin prevederilor constituționale cuprinse în art. 11 referitor la dreptul internațional și dreptul intern, art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 21 alin. (1) și alin. (2) referitor la accesul liber la justiție, art. 24 referitor la dreptul la apărare și art. 148 referitor la integrarea în Uniunea Europeană. De asemenea, sunt invocate prevederile art. 6 paragraful 1 și art. 3 lit. c) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, art. 14 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, art. 47 paragraful 3 și art. 52 alin. (1) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

27. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, prin Decizia nr. 462 din 17 septembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 775 din 24 octombrie 2014, a constatat că dispozițiile din Codul de procedură civilă cuprinse în art. 13 alin. (2) teza a doua, art. 83 alin. (3), precum și în art. 486 alin. (3) cu referire la mențiunile care decurg din obligativitatea formulării și susținerii cererii de recurs prin avocat sunt neconstituționale. Curtea constată că, prin decizia anterior menționată, nu a făcut distincție între obligativitatea redactării cererii de recurs numai prin avocat, pe de-o parte, și exercitarea și susținerea recursului numai prin avocat, pe de altă parte, apreciind că ambele soluții legislative vin în contradicție cu prevederile art. 21 și art. 24 din Constituție. Curtea apreciază că această concluzie reiese și din faptul că în dispozitivul deciziei anterior menționate, instanța de contencios constituțional a utilizat sintagma „mențiunile care decurg din obligativitatea formulării și susținerii cererii de recurs prin avocat”, fără a distinge între cele două situații.

28. În continuare, în ceea ce privește reglementările procesual penale, Curtea observă că, potrivit art. 32 alin. (2) din Codul de procedură penală, părțile din procesul penal sunt inculpatul, partea civilă și partea responsabilă civilmente. În cursul procesului penal, potrivit art. 83 lit. c) din Codul de procedură penală, inculpatul are, pe lângă alte drepturi, dreptul de a avea un avocat ales, iar dacă nu își desemnează unul, în cazurile de asistență obligatorie, dreptul de a i se desemna un avocat din oficiu. Curtea observă că desemnarea unui avocat din oficiu nu este obligatorie în toate cazurile, potrivit art. 90 din Codul de procedură penală, asistența juridică a inculpatului fiind obligatorie doar când suspectul sau inculpatul este minor, internat într-un centru de detenție ori într-un centru educativ, când este reținut sau arestat, chiar în altă cauză, când față de acesta a fost dispusă măsura de siguranță a internării medicale,

chiar în altă cauză, precum și în alte cazuri prevăzute de lege; în cazul în care organul judiciar apreciază că suspectul ori inculpatul nu și-ar putea face singur apărarea; în cursul procedurii în cameră preliminară și în cursul judecății în cauzele în care legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa detențiunii pe viață sau pedeapsa închisorii mai mare de 5 ani.

29. Totodată, în ceea ce privește partea civilă și partea responsabilă civilmente, Curtea observă că dispozițiile procesual penale nu impun obligativitatea desemnării unui avocat din oficiu pentru asistarea acestora. Potrivit art. 20 alin. (6) din Codul de procedură penală: „*în cazul în care un număr mare de persoane care nu au interese contrarii s-au constituit parte civilă, acestea pot desemna o persoană care să le reprezinte interesele în cadrul procesului penal. În cazul în care părțile civile nu și-au desemnat un reprezentant comun, pentru buna desfășurare a procesului penal, procurorul sau instanța de judecată poate desemna, prin ordonanță, respectiv prin încheiere motivată, un avocat din oficiu pentru a le reprezenta interesele*”. Mai mult, Curtea reține că art. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 327 din 25 aprilie 2008, dispune în sensul că ajutorul public judiciar prevăzut de această ordonanță de urgență se acordă în cauze civile, comerciale, administrative, de muncă și asigurări sociale, precum și în alte cauze, cu excepția celor penale.

30. Având în vedere aceste aspecte, Curtea reține că, în faza judecății, în ceea ce privește inculpatul, asistența juridică este obligatorie numai în anumite situații descrise în dispozițiile art. 90 din Codul de procedură penală, iar, în ceea ce privește partea civilă și partea responsabilă civilmente, desemnarea unui avocat din oficiu este dispusă numai în situații extraordinare caracterizate de numărul mare de persoane care nu au interese contrarii.

31. În continuare, în ceea ce privește scopul urmărit de legiuitor prin reglementarea criticată, Curtea observă că, în expunerea de motive ce a însoțit proiectul Codului de procedură penală, nu se face nicio mențiune în acest sens, precizându-se doar că în considerarea faptului că recursul în casație este o cale extraordinară de atac, aceasta „*presupune analiza conformității hotărârilor atacate cu regulile de drept, prin raportare la cazurile de casare expres și limitativ prevăzute de lege. Față de specificul acestei căi extraordinare de atac, proiectul impune condiții stricte cu privire la cuprinsul cererii de recurs în casație în scopul asigurării unei rigori și discipline procesuale și al evitării introducerii, în mod abuziv, a unor recursuri care nu se încadrează în motivele prevăzute de lege*”. Astfel, Curtea apreciază că, prin reglementarea criticată, legiuitorul a urmărit asigurarea funcționării corespunzătoare a instanțelor de recurs care examinează numai chestiuni de legalitate, respectiv conformitatea hotărârii pronunțate cu legea. Curtea reține că, prin Decizia nr. 462 din 17 septembrie 2014, precitată, a statuat că un astfel de scop urmărit de legiuitor este un scop legitim, aceeași concluzie fiind valabilă și în cauza de față.

32. În continuare, Curtea observă că, prin aceeași decizie, a reținut că măsura obligativității reprezentării și asistării părților prin avocat în calea de atac a recursului este *in abstracto* o măsură adecvată pentru impunerea unei rigori și discipline procesuale și necesară pentru atingerea scopului urmărit.

33. Cu toate acestea, Curtea a reținut că această măsură nu este proporțională cu scopul legitim urmărit din perspectiva relației existente între interesul general invocat și cel individual, afectând dreptul de acces liber la justiție și dreptul la apărare. Astfel, Curtea a reținut, în esență, că accesul la justiție nu este un drept absolut, putând fi limitat prin anumite condiții de formă și de fond impuse de legiuitor, prin raportare la dispozițiile art. 21 din Constituție. Aceste condiționări nu pot fi acceptate dacă afectează dreptul fundamental în chiar substanța sa. Prin urmare, limitările aduse dreptului fundamental sunt admisibile doar în măsura în care vizează un scop legitim și există un

raport de proporționalitate între mijloacele folosite de legiuitor și scopul urmărit de acesta (paragraful 25). Prin instituirea obligativității reprezentării și asistării părților prin avocat ca o condiție de admisibilitate a exercitării căii de atac a recursului, legiuitorul a reglementat o limită a accesului liber la justiție, aspect care se constituie într-o veritabilă intervenție a statului în configurarea și structurarea acestui drept fundamental. De asemenea, Curtea a constatat că, de principiu, o asemenea intervenție a statului este permisă tocmai datorită naturii dreptului prevăzut la art. 21 din Constituție, drept care presupune, în mod intrinsec, o reglementare statală (paragraful 28). Întrucât exercitarea căilor de atac reprezintă o fațetă a accesului liber la justiție și fiind vorba de o intervenție etatică, Curtea Constituțională a analizat, prin prisma unui test de proporționalitate dezvoltat în jurisprudența sa, dacă limitele impuse acestui drept, prin intervenția legiuitorului — respectiv reglementarea obligativității reprezentării și asistării prin avocat în etapa procesuală a recursului — reprezintă o limitare rezonabilă care să nu fie disproporționată cu obiectivul urmărit și care să nu transforme dreptul într-unul iluzoriu/teoretic. În urma efectuării testului de proporționalitate, Curtea a ajuns la concluzia că măsura reprezentării și asistării prin avocat în etapa procesuală a recursului nu este proporțională cu scopul urmărit de legiuitor, avantajul public fiind nesemnificativ în raport cu gradul de afectare a drepturilor și libertăților fundamentale ale individului, respectiv cele consacrate de art. 21 și art. 24 din Constituție (paragraful 50).

34. Curtea a mai reținut că dispozițiile legale criticate au afectat și dreptul la apărare din perspectiva intimatului ca o consecință a exercitării dreptului de acces liber la justiție realizat de recurent, însă dispozițiile legale criticate încalcă art. 24 din Constituție, garanție a dreptului la un proces echitabil și din perspectiva recurentului, din moment ce această dispoziție constituțională nu vizează doar apărarea în procesul desfășurat în fața primei instanțe de judecată, ci și dreptul de apărare prin exercitarea căilor legale de atac împotriva unor constatări de fapt sau de drept ori unor soluții adoptate de o instanță de judecată care sunt considerate greșite de către una sau alta din părțile din proces. În situația în care partea interesată este împiedicată să exercite calea de atac, aceasta nu își va putea valorifica și apăra drepturile în fața instanței de recurs (paragraful 51). În concluzie, Curtea a reținut că obligația reprezentării și asistării prin avocat pentru exercitarea recursului echivalează, pe de o parte, cu transformarea conținutului acestui drept fundamental într-o condiție de admisibilitate a exercitării unei căi de atac, iar, pe de altă parte, cu convertirea acestui drept într-o obligație, ceea ce

afectează substanța dreptului la apărare astfel cum este configurat în Constituție. Or, legiuitorul nu poate da dreptului la apărare garantat de Constituție valențe care, practic, contravin caracterului său de garanție a dreptului la un proces echitabil (paragraful 52). Soluția legislativă criticată creează premisele transformării liberului acces la justiție și a dreptului la apărare în drepturi iluzorii, fapt care nu este de natură să conducă la consolidarea continuă, firească, a statului de drept, ceea ce atrage neconstituționalitatea acesteia (paragraful 54).

35. Având în vedere că reglementarea procesual penală este similară celei procesual civile, Curtea apreciază că cele reținute în Decizia nr. 462 din 17 septembrie 2014, precitată, sunt aplicabile *mutatis mutandis* și în ceea ce privește dispozițiile criticate în cauza de față.

36. Astfel, Curtea constată că se impune admiterea excepției de neconstituționalitate și constatarea că dispozițiile din Codul de procedură penală cuprinse în art. 436 alin. (2), art. 439 alin. (4)¹ teza întâi și art. 440 alin. (2) cu referire la mențiunile care decurg din obligativitatea formulării cererii de recurs prin avocat sunt neconstituționale.

37. În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 440 alin. (1) din Codul de procedură penală, Curtea constată că aceste dispoziții reglementează etapa admiterii în principiu a recursului în casație. Examinarea admisibilității cererii se realizează în camera de consiliu de un complet format dintr-un judecător, după depunerea raportului magistratului-asistent și atunci când procedura de comunicare este legal îndeplinită. În urma acestei examinări, instanța pronunță, prin încheiere, o soluție de admitere în principiu sau de respingere a cererii de recurs în casație.

38. În continuare, Curtea reține că prin Decizia nr. 591 din 1 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 861 din 19 noiembrie 2015, a admis excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 440 alin. (2) din Codul de procedură penală, în redactarea anterioară modificărilor survenite prin Legea nr. 75/2016, și a constatat că sintagma „dacă cererea este vădit nefondată” din cuprinsul acestora este neconstituțională. Astfel, Curtea apreciază că, în cadrul procedurii admiterii în principiu nu are loc o judecată asupra temeiniciei recursului în casație, ci o judecată asupra îndeplinirii condițiilor prevăzute de lege pentru introducerea cererii, examinându-se numai admisibilitatea în principiu a recursului, iar nu și temeinicia acestuia. Pentru aceste motive, Curtea apreciază că dispozițiile art. 440 alin. (1) din Codul de procedură penală nu încalcă accesul liber la justiție și nici dreptul la apărare reglementate de prevederile constituționale ale art. 21 și art. 24.

39. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Admite excepția de neconstituționalitate ridicată direct de Avocatul Poporului și constată că dispozițiile din Codul de procedură penală cuprinse în art. 436 alin. (2), art. 439 alin. (4)¹ teza întâi și art. 440 alin. (2) cu referire la mențiunile care decurg din obligativitatea formulării cererii de recurs prin avocat sunt neconstituționale.

2. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de același autor și constată că dispozițiile art. 440 alin. (1) din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Avocatului Poporului și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 21 iunie 2016.

PREȘEDINTE,

prof. univ. dr. **MONA-MARIA PIVNICERU**

Magistrat-asistent,
Daniela Ramona Marițiu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 540

din 12 iulie 2016

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 434 alin. (1) teza întâi
din Codul de procedură penală

Valer Dorneanu	— președinte
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Oana Cristina Puică	— magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 434 alin. (1) teza întâi din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Adrian Penciu în Dosarul nr. 1.747/1/2015 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția penală și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.140D/2015.

2. Dezbaterile au avut loc la data de 28 iunie 2016, cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Marinela Mincă, și au fost consemnate în încheierea de la acea dată, când Curtea, în temeiul art. 57 și art. 58 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, pentru o mai bună studiere a problemelor ce formează obiectul cauzei, a amânat pronunțarea la 5 iulie 2016. La această dată, constatând că nu sunt prezenți, potrivit art. 58 alin. (1) teza întâi din Legea nr. 47/1992, toți judecătorii care au participat la dezbateri, Curtea a amânat pronunțarea pentru 7 iulie și 12 iulie 2016.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

3. Prin Încheierea nr. 221 din 23 iunie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 1.747/1/2015, **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 434 alin. (1) teza întâi din Codul de procedură penală**. Excepția a fost ridicată de Adrian Penciu în etapa verificării admisibilității în principiu a cererii de recurs în casație.

4. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autorul acesteia susține, în esență, că dispozițiile art. 434 alin. (1) teza întâi din Codul de procedură penală, care limitează recursul în casație la deciziile pronunțate de curțile de apel ca instanțe de apel, încalcă prevederile constituționale ale art. 16 referitor la egalitatea în drepturi și ale art. 21 privind accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, precum și prevederile art. 6 referitor la dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, întrucât nu vizează și deciziile pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție ca instanță de apel. Consideră că dispozițiile de lege criticate creează discriminare între inculpați în funcție de instanța care soluționează apelul — curte de apel sau Înalta Curte de Casație și Justiție — prin limitarea dreptului celor judecați în apel de instanța supremă de a beneficia de calea extraordinară de atac a recursului în casație.

5. **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția penală** apreciază că, raportat la jurisprudența constantă și neechivocă a Curții Constituționale în materia criticilor ce au vizat încălcarea — prin modul în care sunt reglementate căile de atac — a egalității în fața legii, a accesului liber la justiție și a dreptului la un proces echitabil, precum și a dreptului la un recurs efectiv, excepția de

neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens, arată că limitarea sferei hotărârilor împotriva cărora se poate exercita recursul în casație nu vine în contradicție cu dispozițiile constituționale și convenționale invocate de autorul excepției. Astfel, potrivit art. 434 alin. (1) din Codul de procedură penală, pot fi atacate cu recurs în casație deciziile pronunțate de curțile de apel, ca instanțe de apel, cu excepția deciziilor prin care s-a dispus rejudecarea cauzelor. În scopul de a răspunde cerințelor jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și de a se conforma prevederilor Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale cu privire la asigurarea celerității procesului penal prin desfășurarea acestuia într-un termen rezonabil, legiuitorul român a reconfigurat sistemul căilor de atac, reducând numărul gradelor de jurisdicție. În acest context, noua legislație procesual penală prevede o singură cale de atac ordinară, și anume apelul, recursul devenind o cale extraordinară de atac — sub denumirea de „recurs în casație” —, ce poate fi exercitată doar în cazuri excepționale, anume prevăzute de lege, și numai pentru motive de nelegalitate, așa cum reiese și din expunerea de motive la proiectul noului Cod de procedură penală. Recursul în casație urmărește asigurarea unei practici unitare la nivelul întregii țări. Prin intermediul acestei căi extraordinare de atac — de competența Înaltei Curți de Casație și Justiție — este analizată conformitatea unor hotărâri definitive cu regulile de drept, prin raportare la cazurile de casare expres și limitativ prevăzute de lege. În Codul de procedură penală sunt prevăzute expres hotărârile ce pot fi atacate pe calea recursului în casație, precum și cele care nu sunt supuse acestei căi extraordinare de atac. Față de specificul acesteia, legea impune condiții stricte cu privire la termenul de declarare, la cuprinsul cererii de recurs în casație și la titularii căii de atac, în scopul asigurării unei rigori și discipline procesuale și al evitării introducerii, în mod abuziv, a unor recursuri care nu se încadrează în motivele prevăzute de lege. Cazurile în care se poate exercita recursul în casație vizează exclusiv legalitatea hotărârii, iar nu chestiuni de fapt, putând constitui temei al casării hotărârii doar dacă nu au fost invocate pe calea apelului sau în cursul judecării apelului ori dacă, deși au fost invocate, au fost respinse sau instanța a omis să se pronunțe asupra lor. De asemenea, este limitată și sfera titularilor căii de atac și a motivelor de recurs în casație doar la anumite aspecte de nelegalitate, urmărindu-se crearea unui cadru corespunzător pentru ca instanța supremă să își îndeplinească rolul în interpretarea și aplicarea unitară a legii. Recursul în casație vizează, așadar, exclusiv legalitatea hotărârilor definitive. Necesitatea ca hotărârile penale definitive, dar contrare legii, să fie îndreptate trebuie însă conciliată cu autoritatea de lucru judecat, respectiv cu siguranța și stabilitatea circuitului juridic. Astfel, siguranța raporturilor juridice reglementate prin hotărâri judecătorești definitive impune, cu privire la exercitarea unei căi de atac, atât o limitare în timp, în ceea ce privește termenul de declarare, cât și din perspectiva interesului procesual — sub aspectul persoanelor care pot formula respectiva cale de atac — și a cazurilor ce pot fi invocate. Constatarea neconstituționalității unui text de lege pentru considerente ce țin de încălcarea egalității în fața legii, a accesului liber la justiție, a actelor internaționale la care România este parte, a dreptului la un proces echitabil și a dreptului la un recurs efectiv ar presupune

fie că părților nu li se recunoaște un grad de jurisdicție în condițiile impuse de tratatele internaționale, fie că, pentru persoane aflate în aceeași situație, se prevăd condiții diferite de declarare și examinare a căii de atac, fie că textele invocate limitează dreptul la apărare.

6. Cu privire la respectarea egalității în drepturi, instanța de judecată arată că aceasta nu înseamnă *eo ipso* aplicarea aceluiași regim juridic unor situații care, prin specificul lor, sunt diferite. Principiul egalității nu presupune uniformitate, ci stabilește ca la situații egale să corespundă un tratament egal, iar pentru situații diferite să existe un tratament diferit. Altfel spus, principiul egalității nu se opune ca o lege să stabilească reguli diferite pentru persoane care se află în situații diferite. Liberul acces la justiție, consacrat de art. 21 din Constituție, semnifică faptul că orice persoană poate sesiza instanțele judecătorești în cazul în care consideră că drepturile, libertățile sau interesele sale legitime au fost încălcate, iar nu faptul că acest acces nu poate fi supus niciunei condiționări, competența de a stabili regulile de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești revenind legiuitorului. Pentru ca dreptul de acces la o instanță să fie respectat, trebuie ca instanța în fața căreia este adusă cauza să se bucure de jurisdicție deplină, adică instanța trebuie să fie competentă să analizeze atât aspectele de fapt, cât și pe cele de drept ale cauzei. Arată că, prin Hotărârea din 10 mai 2001, pronunțată în Cauza *Z și alții împotriva Marii Britanii*, paragraful 93, Curtea de la Strasbourg a statuat faptul că dreptul la un proces echitabil nu este un drept absolut, acesta putând fi supus unor restricții legitime. Dispozițiile art. 434 alin. (1) teza întâi din Codul de procedură penală sunt, așadar, în acord cu prevederile care reglementează dreptul la un proces echitabil, cuprinse în art. 21 alin. (3) din Constituție, respectiv în art. 6 paragraful 1 din Convenție, întrucât recursul în casație se poate exercita numai în anumite cazuri, strict și limitativ prevăzute de legiuitor, având în vedere caracterul acestuia de cale extraordinară de atac, și nu împiedică părțile interesate de a apela la instanțele judecătorești, de a fi apărute, de a promova căile de atac ordinare prevăzute de lege și de a se prevala de garanțiile procesuale care condiționează dreptul la un proces echitabil. Mai arată că, în urma exercitării căii de atac a apelului, cauza a fost — integral și sub toate aspectele de legalitate și temeinicie — examinată de o instanță de control judiciar, la un grad de jurisdicție superior. În ceea ce privește dreptul la un recurs efectiv, instanța reține că acest drept specific garantat de Convenție recunoaște oricărei persoane — ale cărei drepturi sau libertăți recunoscute de Convenție au fost încălcate — dreptul de a se adresa unei instanțe naționale care să se pronunțe cu privire la această încălcare, însă dreptul la un recurs efectiv nu se confundă cu dreptul de a exercita o cale de atac. Prin dispozițiile art. 434 alin. (1) teza întâi din Codul de procedură penală, legiuitorul nu a intenționat să îngreudească accesul liber la justiție și nici dreptul la un recurs efectiv, fiind vorba de o cale de atac ce poate fi exercitată numai împotriva unor hotărâri definitive, după parcurgerea etapei judecătorești în primă instanță și în apel.

7. Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Guvernul** consideră că excepția de neconstituționalitate este, în principal, inadmisibilă, întrucât autorul excepției nu critică art. 434 alin. (1) teza întâi din Codul de procedură penală pentru ceea ce conține, ci pentru ceea ce nu conține, respectiv solicită extinderea cazurilor în care se poate declara recurs în casație, urmărind, practic, o completare a textului. În subsidiar, opinează că excepția este neîntemeiată. Legiuitorul

infraconstituțional, când a reglementat recursul în casație, a avut în vedere atât nevoia de a îndrepta hotărârile definitive care sunt nelegale, cât și necesitatea de a asigura stabilitatea circuitului juridic. De aceea, s-a impus o limitare a cazurilor care pot constitui temei pentru declararea unui recurs în casație, cât și a sferei persoanelor care pot invoca aceste cazuri, din perspectiva interesului procesual. Dispozițiile de lege criticate sunt în acord cu prevederile art. 21 din Constituție și ale art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, câtă vreme acestea nu împiedică părțile interesate să apeleze la o instanță de judecată care să se bucure de jurisdicție deplină — adică să analizeze cauza atât în ceea ce privește aspectele de fapt, cât și cele de drept — și nici nu limitează dreptul acestora de a fi apărute, de a promova căile ordinare de atac prevăzute de lege și în condițiile prevăzute de aceasta, putând să se prevaleze de toate garanțiile specifice unui proces echitabil. Potrivit art. 129 din Constituție, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac împotriva hotărârilor judecătorești în condițiile legii, motiv pentru care dispozițiile art. 434 alin. (1) teza întâi din Codul de procedură penală, potrivit cărora pot fi atacate cu recurs în casație numai anumite decizii judecătorești, sunt conforme cu prevederile constituționale și convenționale invocate de autorul excepției. În jurisprudența Curții Constituționale s-a reținut că accesul liber la justiție nu înseamnă accesul la toate structurile judecătorești și la toate gradele de jurisdicție. Acest drept poate fi supus unor condiționări de fond și formă, iar existența uneia ori a mai multor căi de atac nu este impusă, pentru toate cazurile, nici de Constituție și nici de vreun tratat internațional la care România este parte (Decizia Curții Constituționale nr. 506 din 5 decembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 55 din 22 ianuarie 2014). Dispozițiile de lege criticate se aplică în mod egal tuturor persoanelor aflate în ipoteza normei juridice, fără privilegii sau discriminări, fiind conforme cu prevederile art. 16 din Constituție.

9. **Avocatul Poporului** consideră că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 434 alin. (1) teza întâi din Codul de procedură penală este inadmisibilă. În acest sens arată că autorul excepției se referă la situația în care apelul a fost judecat de Înalta Curte de Casație și Justiție, caz în care, conform dispozițiilor de lege criticate, decizia pronunțată nu poate fi atacată cu recurs în casație. În vederea deslușirii acestei critici este necesară examinarea dispozițiilor procedurale privind competența materială. Astfel, observă că art. 40 alin. (2) din Codul de procedură penală reglementează în competența Înaltei Curți și judecarea apelurilor împotriva hotărârilor penale pronunțate în primă instanță de curțile de apel, de curțile militare de apel și de Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție. Ca urmare, deși Înalta Curte se pronunță și ca instanță de apel, art. 434 alin. (1) din Codul de procedură penală nu prevede posibilitatea atacării cu recurs în casație a deciziilor instanței supreme. Incluziunea în norma criticată a hotărârilor pronunțate de instanța supremă, ca instanță de apel, reprezintă o modificare a soluției legislative în sensul extinderii cazurilor în care se poate formula recurs în casație. Or, acceptarea unei asemenea critici ar echivala cu transformarea instanței de contencios constituțional într-un legislator pozitiv, ceea ce ar contraveni art. 61 din Constituție, potrivit căruia „*Parlamentul este [...] unica autoritate legiuitoare a țării*”, fiind, în același timp, în contradicție și cu dispozițiile art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, conform căreia „*Curtea Constituțională se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată, fără a putea modifica sau completa prevederile supuse controlului*”. În subsidiar, referitor la critica de neconstituționalitate raportată la prevederile art. 16 alin. (1) din Constituție, consideră că aceasta este neîntemeiată, întrucât dispozițiile de lege supuse controlului de constituționalitate se

aplică în mod egal tuturor celor aflați în situația prevăzută în ipoteza normei, fără nicio discriminare pe considerente arbitrare. Cât privește pretinsa încălcare a art. 21 din Constituție și a art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precizează că accesul liber la justiție presupune accesul la mijloacele procedurale prin care justiția se desfășoară, fără să însemne, însă, că el trebuie asigurat la toate căile de atac. Recursul în casație este o cale extraordinară de atac care se poate exercita în condițiile expres stabilite de lege.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile autorului excepției, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 434 alin. (1) teza întâi din Codul de procedură penală, având următorul cuprins: „*Pot fi atacate cu recurs în casație deciziile pronunțate de curțile de apel, ca instanțe de apel, [...]*”.

13. În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții de lege, autorul excepției invocă încălcarea prevederilor constituționale ale art. 16 referitor la egalitatea în drepturi și ale art. 21 privind accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, precum și a prevederilor art. 6 referitor la dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile art. 434 alin. (1) din Codul de procedură penală au mai fost supuse controlului de constituționalitate prin raportare la prevederile art. 16 și ale art. 21 din Constituție, respectiv ale art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, invocate și în prezenta cauză. Astfel, prin Decizia nr. 330 din 24 mai 2016^{*}), nepublicată în Monitorul Oficial al României la data pronunțării prezentei decizii, Curtea, cu unanimitate de voturi, a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 434 alin. (1) din Codul de procedură penală, criticate pe motiv că nu permit exercitarea recursului în casație împotriva deciziilor pronunțate de tribunal în soluționarea căii de atac a apelului. Cu prilejul menționat, Curtea a reținut că, în viziunea noului Cod de procedură penală, tribunalul nu mai judecă calea de atac a apelului, motiv pentru care dispozițiile art. 434 alin. (1) din Codul de procedură penală nu contravin prevederilor constituționale și convenționale invocate (paragraful 22).

15. Curtea observă însă că, în prezenta cauză, dispozițiile art. 434 alin. (1) teza întâi din Codul de procedură penală sunt criticate din perspectiva creării unei discriminări între inculpați în funcție de instanța care soluționează calea de atac a apelului — curte de apel sau Înalta Curte de Casație și Justiție —, întrucât cei judecați în apel de instanța supremă nu beneficiază de calea extraordinară de atac a recursului în casație. Curtea constată că această critică este întemeiată, dispozițiile art. 434 alin. (1) teza întâi din Codul de procedură penală aducând atingere principiilor consacrate de art. 16 și art. 21 din Constituție privind egalitatea în drepturi, accesul liber la justiție și dreptul la un

proces echitabil, în condițiile în care art. 40 alin. (2) din Codul de procedură penală prevede în competența Înaltei Curți de Casație și Justiție judecarea apelurilor împotriva hotărârilor penale pronunțate în primă instanță de curțile de apel, de curțile militare de apel și de Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție. Astfel, faptul că dispozițiile de lege criticate exclud posibilitatea atacării cu recurs în casație a deciziilor pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție ca instanță de apel, decizii prin care s-a soluționat fondul cauzelor, este de natură să înfrângă egalitatea în drepturi între cetățeni în ceea ce privește recunoașterea dreptului fundamental de acces liber la justiție, în componenta sa referitoare la dreptul la un proces echitabil.

16. Curtea constată că în reglementarea anterioară, începând cu Codul de procedură penală din 1936, recursul a constituit o cale de atac ordinară, și nu extraordinară, determinând verificarea legalității și temeiniciei hotărârii atacate, pentru o serie de motive expres prevăzute de lege. În noua reglementare însă recursul în casație a devenit o cale extraordinară de atac, de anulare, dată în competența exclusivă a Înaltei Curți de Casație și Justiție. Noul Cod de procedură penală a revenit la sistemul clasic al dublului grad de jurisdicție, constând în fond și apel, astfel că în recurs nu se rejudecă litigiul, respectiv fondul cauzei, ci se apreciază dacă hotărârea dată corespunde sau nu legii. Recursul în casație reprezintă, așadar, un mijloc de a repara ilegalitățile și nu are drept obiect rezolvarea unei cauze penale, ci sancționarea hotărârilor necorespunzătoare, cu scopul de a asigura respectarea legii, recursul având și un rol subsidiar în uniformizarea jurisprudenței. Întrucât recursul în casație nu are ca finalitate remedierea unei greșite aprecieri a faptelor și a unei inexacte sau insuficiente stabiliri a adevărului printr-o urmărire penală incompletă sau o cercetare judecătorească nesatisfăcătoare, instanța de casare nu judecă procesul propriu-zis, ci judecă exclusiv dacă hotărârea atacată este corespunzătoare din punct de vedere al dreptului, adică dacă aceasta este conformă cu regulile de drept aplicabile.

17. Astfel, spre deosebire de contestația în anulare, care vizează îndreptarea erorilor de procedură, sau de revizuire, cale de atac care urmărește îndreptarea erorilor de judecată, recursul în casație are ca scop verificarea conformității hotărârii atacate cu regulile de drept aplicabile. Motivele de recurs, potrivit noii reglementări, se limitează la cele prevăzute de art. 438 alin. (1) din Codul de procedură penală, și anume: nerespectarea dispozițiilor privind competența după materie sau după calitatea persoanei, atunci când judecata a fost efectuată de o instanță inferioară celei legal competente; condamnarea inculpatului pentru o faptă care nu este prevăzută de legea penală; încetarea în mod greșit a procesului penal; lipsa constatării sau constatarea greșită a grațierii pedepsei aplicate inculpatului și aplicarea de pedepse în alte limite decât cele prevăzute de lege. Cu excepția primului caz de casare — necompetența instanței —, care se referă la încălcarea unor norme de procedură, celelalte motive de recurs au în vedere încălcarea legii penale, unele având implicații și în soluționarea acțiunii civile.

18. Referitor la persoanele care pot formula cerere de recurs în casație, Curtea reține că, potrivit art. 436 alin. (1) lit. a)–c) din Codul de procedură penală, titularii acestei căi extraordinare de atac sunt: procurorul, inculpatul, partea civilă și partea responsabilă civilmente. Procurorul poate declara recurs în casație atât cu privire la latura penală, cât și cu privire la latura civilă a cauzei. Inculpatul poate formula cerere de recurs în casație atât în ceea ce privește latura penală, cât și în ceea ce privește latura civilă, dar numai împotriva hotărârilor prin care s-a dispus condamnarea, renunțarea la aplicarea pedepsei sau amânarea aplicării pedepsei ori încetarea procesului penal,

^{*}) Decizia Curții Constituționale nr. 330 din 24 mai 2016 a fost publicată ulterior în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 572 din 28 iulie 2016.

ceea ce înseamnă că, în cazul în care s-a pronunțat o hotărâre de achitare, inculpatul nu poate declara recurs cu privire la temeiul achitării, acest aspect neîncadrându-se, de altfel, în niciunul dintre cazurile în care se poate face recurs în casație, prevăzute de art. 438 alin. (1) din Codul de procedură penală. În fine, partea civilă și partea responsabilă civilmente pot formula cerere de recurs în casație în ceea ce privește latura civilă, iar referitor la latura penală, numai în măsura în care soluția din această latură a influențat soluția în latura civilă.

19. În ceea ce privește obiectul recursului în casație, Curtea reține că, acesta fiind o cale de atac extraordinară, pot fi atacate numai hotărâri penale definitive. Dispozițiile art. 434 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură penală exceptează de la recursul în casație deciziile pronunțate de curțile de apel — ca instanțe de apel — prin care s-a dispus rejudecarea cauzelor, ceea ce înseamnă că pot fi atacate cu recurs în casație numai hotărâri definitive prin care s-a soluționat fondul cauzelor. Curtea mai observă că, potrivit soluțiilor de la judecata recursului în casație prevăzute de art. 448 din Codul de procedură penală, Înalta Curte de Casație și Justiție, admitând recursul în casație, casează hotărârea atacată și, după caz, în funcție de motivul invocat, desființează și hotărârea primei instanțe, dacă se constată aceleași încălcări de lege ca în decizia recurată, sau poate dispune rejudecarea de către instanța competentă material sau după calitatea persoanei, fiind evident că, și în această din urmă situație, sentința dată cu încălcarea normelor privind competența după materie sau după calitatea persoanei este desființată în recurs.

20. Așadar, pe calea recursului în casație se asigură verificarea legalității unor hotărâri penale definitive — prin raportare la cazurile de casare expres și limitativ prevăzute de lege — ca garanție a respectării principiului legalității consacrat de art. 1 alin. (5) din Constituție. Scopul recursului în casație fiind acela de a îndrepta erorile de drept comise la judecarea apelului, Curtea constată că excluderea căii extraordinare de atac a recursului în casație împotriva deciziilor pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție ca instanță de apel, decizii prin care s-a soluționat fondul cauzelor, creează discriminare atât pentru inculpat, cât și pentru celelalte părți — partea civilă și partea responsabilă civilmente — față de părțile din cauzele penale soluționate de curțile de apel ca instanțe de apel. Astfel, deși se găsesc în situații similare, părțile beneficiază de un tratament juridic diferit în funcție de instanța care soluționează apelul, ceea ce contravine prevederilor art. 16 din Constituție, în condițiile în care tratamentul discriminatoriu nu-și găsește nicio justificare obiectivă și rezonabilă. Evident, nu intră în discuție deciziile pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție, ca instanță de apel, prin care aceasta a dispus rejudecarea cauzelor, prin atare decizii nefiind soluționat fondul litigiilor.

21. Sub aspectul asigurării egalității cetățenilor în exercitarea drepturilor lor procesuale, inclusiv a căilor de atac, Curtea a statuat în jurisprudența sa că, în instituirea regulilor de acces al justițiabililor la aceste drepturi, legiuitorul este ținut de respectarea principiului egalității cetățenilor în fața legii. Prin urmare, instituirea unor reguli speciale în ceea ce privește căile de atac nu este contrară acestui principiu atât timp cât ele asigură egalitatea juridică a cetățenilor în utilizarea lor. Principiul egalității în fața legii presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite. El nu exclude, ci, dimpotrivă, presupune soluții diferite pentru situații diferite. În consecință, un tratament diferit nu poate fi doar expresia aprecierii exclusive a legiuitorului, ci trebuie să se justifice rațional, în respectul principiului egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice (Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994).

Totodată, Curtea a statuat că art. 16 din Constituție vizează egalitatea în drepturi între cetățeni în ceea ce privește recunoașterea în favoarea acestora a unor drepturi și libertăți fundamentale, nu și identitatea de tratament juridic asupra aplicării unor măsuri, indiferent de natura lor (Decizia nr. 53 din 19 februarie 2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 224 din 3 aprilie 2002, Decizia nr. 1.615 din 20 decembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 99 din 8 februarie 2012, și Decizia nr. 323 din 30 aprilie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 467 din 29 iunie 2015). Or, din perspectiva interesului de a cere și obține îndreptarea erorilor de drept comise la soluționarea apelului, inculpatul, partea civilă și partea responsabilă civilmente dintr-o cauză soluționată în apel de Înalta Curte de Casație și Justiție se află într-o situație similară cu părțile din procesele penale soluționate de curțile de apel, ca instanțe de apel, sub aspectul recunoașterii liberului acces la justiție, în componenta sa referitoare la dreptul la un proces echitabil. Astfel fiind, tratamentul juridic diferențiat care rezultă din dispozițiile de lege criticate este nejustificat și conduce la o discriminare.

22. Așa cum a statuat Curtea în jurisprudența sa, liberul acces la justiție presupune accesul la mijloacele procedurale prin care justiția se îndeplinește. Este adevărat că regulile de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești sunt de competență exclusivă a legiuitorului, așa cum rezultă din prevederile art. 126 alin. (2) din Constituție — potrivit căruia „*Competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege*” — și din cele ale art. 129 din Legea fundamentală, în conformitate cu care „*Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii*”. Curtea reține, astfel, că principiul liberului acces la justiție presupune posibilitatea neîngrădită a celor interesați de a utiliza aceste proceduri, în formele și în modalitățile instituite de lege, însă cu respectarea regulii consacrate de art. 21 alin. (2) din Constituție, potrivit căreia nicio lege nu poate îngradi accesul la justiție, ceea ce semnifică faptul că legiuitorul nu poate exclude de la exercițiul drepturilor procesuale pe care le-a instituit nicio categorie sau grup social (Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994.).

23. Mai mult, pornind de la scopul recursului în casație — acela de a asigura posibilitatea îndreptării erorilor de drept comise la soluționarea apelului, prin raportare la cazurile de casare expres și limitativ prevăzute de lege — și de la rolul procurorului în cadrul procesului penal în calitate de titular al dreptului de a formula cerere de recurs în casație, Curtea constată că exigențele dreptului la un proces echitabil impun asigurarea verificării pe calea recursului în casație — și la inițiativa procurorului în calitate de titular al acestei căi extraordinare de atac — a legalității deciziilor pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție ca instanță de apel, cu excepția deciziilor prin care s-a dispus rejudecarea cauzelor.

24. Având în vedere cele mai sus arătate, Curtea constată că dispozițiile art. 434 alin. (1) teza întâi din Codul de procedură penală, care exclud deciziile pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție ca instanță de apel — decizii prin care s-a soluționat fondul cauzelor — de la exercitarea controlului judiciar prin intermediul căii extraordinare de atac a recursului în casație, încalcă prevederile constituționale ale art. 16 referitor la egalitatea în drepturi și ale art. 21 privind accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil. În cazul în care legea — norma de procedură penală și/sau norma de drept penal substanțial — este încălcată, trebuie să se asigure atât procurorului, cât și părții interesate posibilitatea de a cere și obține restabilirea legalității prin casarea hotărârii nelegale. Or, dispozițiile de lege

criticate nu asigură existența remedului pentru cazul încălcării legii și creează un vid de reglementare în ceea ce privește desființarea deciziilor nelegale pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție ca instanță de apel — decizii prin care s-a

soluționat fondul cauzelor —, lipsind, pe de o parte, procurorul de pârghiile necesare exercitării rolului său specific în cadrul procesului penal, iar, pe de altă parte, părțile de posibilitatea apărării drepturilor, a libertăților și a intereselor lor legitime.

25. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de Adrian Penciu în Dosarul nr. 1.747/1/2015 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția penală și constată că soluția legislativă cuprinsă în dispozițiile art. 434 alin. (1) teza întâi din Codul de procedură penală, care exclude atacarea cu recurs în casație a deciziilor pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție, ca instanță de apel, este neconstituțională.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 12 iulie 2016.

PREȘEDINTELE INTERIMAR AL CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Oana Cristina Puică

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 558

din 12 iulie 2016

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 27 alin. (2), art. 32, art. 42 alin. (1) și art. 43 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 31/2002 privind serviciile poștale

Valer Dorneanu	— președinte
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Simina Popescu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 27 alin. (2), art. 32, art. 42 alin. (1) și art. 43 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 31/2002 privind serviciile poștale, excepție ridicată de Filofteia Ciobanu în Dosarul nr. 3.218/300/2013/a1* (1.569/2014) al Curții de Apel București — Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie și care formează obiectul Dosarului nr. 1763D/2015 al Curții Constituționale.

2. Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 7 iulie 2016, cu participarea reprezentantului Ministerului Public și în prezența autoarei excepției, Filofteia Ciobanu, și au fost consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, când Curtea, având

nevoie de timp pentru a delibera, în temeiul art. 57 și 58 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a amânat pronunțarea pentru data de 12 iulie 2016, când a pronunțat prezenta decizie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

3. Prin Încheierea nr. 24 din 28 octombrie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 3.218/300/2013/a1* (1.569/2014), **Curtea de Apel București — Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 27 alin. (2), art. 32, art. 42 alin. (1) și art. 43 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 31/2002 privind serviciile poștale.** Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Filofteia Ciobanu într-o cauză având ca obiect cererea de suspendare a pretinsului act administrativ normativ „Instrucțiuni comune ale poștei”, anularea acestuia și obligarea pârâtelor la înscrierea pe aviz a datei prezentării destinatarului la oficiu poștal și a motivului concret al refuzului de predare a trimiterii, anularea dispoziției-ștampilă cu conținut generic, obligarea pârâtelor să-i predea cele cerute în adresa cu nr. 411/2012 și plata de daune morale în cuantum de 10000 lei, cu cheltuieli de judecată.

4. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autoarea acesteia susține, în esență, că prevederile art. 32

alin. (1) și (2) din Ordonanța Guvernului nr. 31/2002 sunt neconstituționale, deoarece sintagmele „*celelalte dispoziții legale în vigoare*”, „*a celorlalte dispoziții legale în vigoare*”, „*se publică...în condițiile stabilite de autoritatea de reglementare*” din cuprinsul acestui text de lege conferă acestuia neclaritate, impredictibilitate și imprevizibilitate pentru utilizatorul de servicii poștale, destinat sau expeditor și conduc, astfel, la abuzuri. De asemenea, prevederile art. 27 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 31/2002, care cuprind sintagma „*într-un termen stabilit de aceasta*”, sunt neconstituționale, deoarece au o redactare imprecisă. Or, legile și ordonanțele intră în vigoare la o dată exactă, clar stabilită de Constituție, astfel încât „legiuitorul primar trebuia să prevadă cu determinare clară și exactă în timp, deci măsurabilă și controlabilă, fiecare termen de emitere a actelor administrative normative de către autoritățile pe care le abilitază să emită astfel de acte de organizare a ordonanței”. Totodată, susține că prevederile art. 43 alin. (1) și art. 42 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 31/2002 încalcă dreptul fundamental de acces liber la justiție, deoarece îngădesc dreptul persoanei vătămate prin acte, fapte, operațiuni de pierdere, distrugere, furt privind trimiterile poștale, de a se adresa justiției, în vederea obținerii de despăgubiri pentru prejudiciile suferite.

5. Curtea de Apel București — Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie apreciază că excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 32 alin. (1) și (2), art. 42 alin. (1) și art. 43 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 31/2002 nu este întemeiată, aceste norme de lege neîncalcând dispozițiile art. 21 alin. (1)—(3) din Constituție. Sintagmele „*celelalte dispoziții legale în vigoare*”, „*a celorlalte dispoziții legale în vigoare*” și „*se publică...în condițiile stabilite de autoritatea de reglementare*” din cuprinsul art. 32 al ordonanței menționate nu sunt neclare ori imprevizibile și nu au semnificația unei inegalități a armelor, deci nu constituie o îngădire a dreptului la un proces echitabil. Astfel, câtă vreme pretenția ce se urmărește a fi valorificată de utilizatorul de servicii poștale în fața instanțelor de judecată, decurgând din pretinsa răspundere a furnizorului de servicii poștale, are ca temei condițiile prevăzute în contractele încheiate de furnizor cu utilizatorii [cât privește alineatul (1) al art. 32], nu se poate susține că reglementarea potrivit căreia stabilirea acestei răspunderi se face în limitele acestor contracte (limite speciale), dar cu respectarea dispozițiilor legale în vigoare, încalcă în vreun fel dreptul la un proces echitabil. Similar este raționamentul și cât privește alineatul al doilea, referitor la sfera de servicii poștale prestate de furnizorul de serviciu universal în acest domeniu. În privința art. 42 alin. (1) și 43 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 31/2002, instanța judecătorească apreciază că acestea nu sunt neconstituționale ca urmare a îngădirii dreptului de acces la instanța judecătorească, astfel cum susține recurenta, prin limitarea răspunderii furnizorului numai la pierderea, distrugerea, furtul trimiterii poștale. Astfel, dispozițiile menționate reglementează o răspundere specială a furnizorului de servicii poștale, în sensul că pentru faptele, operațiunile ori rezultatele enumerate limitativ de art. 42 alin. (1) din ordonanță, persoana prejudiciată are dreptul la repararea prejudiciului, însă numai în limitele stabilite expres de normele speciale reprezentate de Ordonanța Guvernului nr. 31/2002. Aceasta, însă, nu are semnificația excluderii posibilității persoanei vătămate de a-și valorifica, pe temeiul dreptului comun, printr-o cerere în justiție, dreptul la repararea pagubei produse prin orice altă faptă pretins prejudiciabilă, cu excepția celor prevăzute de art. 42 din

ordonanță, săvârșită de furnizorul de servicii poștale. Cu privire la prevederile art. 27 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 31/2002, instanța judecătorească consideră că omisiunea legiuitorului de a stabili un termen determinat în care autoritatea să solicite spre aprobare regulile aplicabile serviciilor poștale din sfera serviciului universal pe care are obligația să le presteze, reguli ce trebuie stabilite de furnizorul universal și pe care acesta este obligat să le respecte în relațiile cu utilizatorii (potrivit art. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 31/2002), poate avea ca rezultat îngădirea dreptului de acces la justiție a utilizatorului care se consideră prejudiciat printr-o acțiune/omisiune a furnizorului de servicii poștale.

6. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

7. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 32 alin. (1) și alin. (2), art. 42 alin. (1) și art. 43 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 31/2002 este neîntemeiată, iar, în ceea ce privește critica de neconstituționalitate a art. 27 din același act normativ, precizează că asupra acesteia „urmează a se pronunța instituția competentă și anume, Curtea Constituțională”. Astfel, referitor la critica de neconstituționalitate formulată în raport de art. 21 din Constituție, Guvernul, invocând jurisprudența în materie a Curții Constituționale, precizează că, în cauza de față, nu se poate pune problema unei încălcări a dreptului fundamental al liberului acces la justiție, fiind în prezența reglementării de către legiuitor a unei modalități speciale de exercitare a drepturilor procedurale, ce decurge dintr-o formă de răspundere specială a furnizorului de servicii poștale, în sensul că pentru faptele ori operațiunile enumerate limitativ în cuprinsul art. 43 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 31/2002, persoana prejudiciată are dreptul la repararea prejudiciului, însă numai în limitele stabilite expres de normele speciale în materie, și anume de Ordonanța Guvernului nr. 31/2002. În plus, astfel cum a reținut și instanța judecătorească investită cu soluționarea cauzei, aceste aspecte nu pot echivala cu o excludere a persoanei vătămate de a-și valorifica, în condițiile dreptului comun, posibilitatea de a solicita repararea pagubei produse prin orice altă faptă pretins prejudiciabilă săvârșită de furnizorul de servicii poștale, cu excepția celor menționate în cuprinsul art. 43 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 31/2002. În ceea ce privește prevederile art. 32 din Ordonanța Guvernului nr. 31/2002, criticate pentru neconstituționalitate din perspectiva neclarității și impreciziei în reglementare, precizează că norma legală în cauză stabilește o formă de răspundere contractuală, în condițiile art. 1.350 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil. Practic, răspunderea în cauză urmează a opera în condițiile stabilite de contractele respective, încheiate de părți, în acord cu principiul libertății contractuale, motiv pentru care nu se poate susține că normele legale aplicabile sunt neclare și imprecise. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate a prevederilor art. 27 din Ordonanța Guvernului nr. 31/2002, invocă Decizia Curții Constituționale nr. 1 din 11 ianuarie 2012, potrivit căreia orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat. Desigur, poate să fie dificil să se redacteze legi de o precizie totală și o anumită suplețe poate chiar să se dovedească de dorit, suplețe care nu afectează însă

previzibilitatea legii. În același sens, invocă, spre exemplu, Deciziile Curții Constituționale nr. 903 din 6 iulie 2010 și nr. 743 din 2 iunie 2011, precum și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, spre exemplu, Hotărârea din 15 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza *Cantoni împotriva Franței* și Hotărârea din 4 mai 2000, pronunțată în Cauza *Rotaru împotriva României*.

8. Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile autoarei excepției, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

9. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

10. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, astfel cum este reținut în dispozitivul încheierii de sesizare, îl constituie prevederile art. 27 alin. (2), art. 32, art. 42 alin. (1) și art. 43 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 31/2002*) privind serviciile poștale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 87 din 1 februarie 2002, cu modificările și completările ulterioare. Curtea observă că prevederile de lege ce formează obiectul excepției de neconstituționalitate au fost abrogate, prin art. 62 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2013 privind serviciile poștale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 139 din 15 martie 2013, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 187/2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 394 din 1 iulie 2013. Cu toate acestea, având în vedere că, în cauza dedusă judecării instanței judecătorești, prevederile art. 27 alin. (2), art. 32, art. 42 alin. (1) și art. 43 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 31/2002 continuă să producă efecte juridice, Curtea, în lumina Deciziei sale nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, urmează a analiza constituționalitatea acestor prevederi legale, care au următorul cuprins:

— Art. 27 alin. (2): „Furnizorul de serviciu universal stabilește și supune spre aprobare autorității de reglementare, într-un termen stabilit de aceasta, regulile aplicabile serviciilor poștale din sfera serviciului universal pe care are obligația să le presteze. În cazul în care apreciază că regulile propuse sunt nesatisfăcătoare din punct de vedere tehnic sau al protecției utilizatorilor ori contravin prevederilor legale, acordurilor internaționale la care România este parte sau regulilor minime obligatorii stabilite potrivit alin. (3), autoritatea de reglementare poate solicita modificarea corespunzătoare a acestor reguli, iar furnizorul de serviciu universal este obligat să opereze modificările cerute.”;

— Art. 32: „(1) Răspunderea față de utilizatori pentru serviciile poștale se stabilește potrivit contractelor încheiate cu utilizatorii, în condițiile prevăzute de prezenta ordonanță și de celelalte dispoziții legale în vigoare.

(2) Răspunderea față de utilizatori pentru serviciile poștale incluse în sfera serviciului universal, prestate de furnizorul de serviciu universal, se stabilește, cu respectarea prevederilor prezentei ordonanțe și a celorlalte dispoziții legale în vigoare, prin clauzele contractului-cadru care se avizează de autoritatea de reglementare și se publică pe cheltuiala furnizorului de serviciu universal, în condițiile stabilite de autoritatea de reglementare.”;

— Art. 42 alin. (1): „Expeditoarea are dreptul la o despăgubire corespunzătoare valorii reale a prejudiciului cauzat prin pierderea, furtul, distrugerea totală sau parțială sau prin deteriorarea trimiterii, valoare care nu va depăși limitele prevăzute la art. 43. Pagubele indirecte și beneficiile nerealizate nu se despăgubesc.”;

— Art. 43 alin. (1): „Furnizorii de servicii poștale răspund pentru trimiterile poștale interne, după cum urmează:

a) în caz de pierdere, furt sau distrugere totală:

1. cu întreaga valoare declarată, pentru o trimitere poștală care face obiectul unui serviciu de trimitere cu valoare declarată;

2. cu întreaga valoare declarată, pentru o trimitere poștală care face obiectul unui serviciu de trimitere contra ramburs, până în momentul livrării la destinatar;

3. cu întreaga valoare a rambursului, pentru o trimitere poștală care face obiectul unui serviciu de trimitere contra ramburs, după livrarea acesteia destinatarului, când furnizorul de servicii poștale a omis încasarea rambursului de la destinatar;

4. abrogat

5. cu suma reprezentând de 10 ori tariful serviciului, pentru trimiterile poștale care nu fac obiectul unui serviciu de trimitere cu valoare declarată;

b) în caz de pierdere parțială, distrugere parțială sau deteriorare:

1. cu valoarea declarată pentru partea lipsă, distrusă sau deteriorată, înscrisă în nota de inventar, pentru trimiterile poștale depuse deschise, care fac obiectul unui serviciu de trimitere cu valoare declarată;

2. cu cota-parte corespunzătoare greutății lipsă din valoarea declarată, pentru trimiterile poștale depuse închise, care fac obiectul unui serviciu de trimitere cu valoare declarată;

3. cu cota-parte din suma prevăzută la lit. a) pct. 5, stabilită în raport cu greutatea lipsă sau cu greutatea conținutului deteriorat, pentru coletele care nu fac obiectul unui serviciu de trimitere cu valoare declarată;

4. cu suma prevăzută la lit. a) pct. 5, în caz de pierdere parțială, distrugere parțială sau deteriorare a trimiterilor poștale, altele decât coletele.”

11. În opinia autoarei excepției, textele de lege criticate contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 1 alin. (3) privind trăsăturile statului român și art. 21 privind accesul liber la justiție. De asemenea, sunt invocate dispozițiile art. 6 — *Dreptul la un proces echitabil*, cuprinse în Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

12. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că prevederile art. 27 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 31/2002, care fac parte din Capitolul VII al ordonanței menționate, intitulat „Protecția utilizatorilor”, stabilesc obligația furnizorului de serviciu universal de a supune aprobării autorității

*) Ordonanța Guvernului nr. 31/2002 privind serviciile poștale a fost modificată prin Legea nr. 187/2013, titlul având următorul cuprins: „Ordonanța Guvernului nr. 31/2002 privind Conservatorul de timbre”.

de reglementare, într-un termen stabilit de aceasta, regulile aplicabile serviciilor poștale din sfera serviciului universal pe care are obligația să le presteze. Astfel cum stabilește art. 2 lit. q) din Ordonanța Guvernului nr. 31/2002, furnizorul universal este orice furnizor de servicii poștale care prestează unul sau mai multe servicii poștale din sfera serviciului universal, în zona și în condițiile speciale stabilite de autoritatea de reglementare, și care este desemnat în acest sens de aceasta. Față de critica autoarei excepției de neconstituționalitate vizând presupusa imprecizie a sintagmei „*într-un termen stabilit de aceasta*”, (autoritatea de reglementare) din cuprinsul art. 27 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 31/2002, Curtea constată că aceasta nu poate fi reținută, având în vedere natura juridică specifică a regulilor aplicabile serviciilor poștale din sfera serviciului universal. Astfel, aceste reguli se supun aprobării autorității de reglementare, contribuind la asigurarea cadrului de reglementare a prestării serviciilor poștale, fără a avea însă un caracter general, universal, specific reglementărilor de forță juridică a legii. De asemenea, prevederile de lege criticate stabilesc că, în cazul în care apreciază că regulile propuse sunt nesatisfăcătoare din punct de vedere tehnic sau al protecției utilizatorilor ori contravin prevederilor legale, înțelegerilor internaționale la care România este parte sau regulilor minime obligatorii stabilite potrivit alin. (2), autoritatea de reglementare poate solicita modificarea corespunzătoare a acestor reguli, iar furnizorii de servicii poștale sunt obligați să opereze modificările cerute. Prin conținutul lor, aceste reguli contribuie, așadar, la asigurarea cadrului unitar, specific funcționării fiecărui furnizor de serviciu universal. În aceste condiții, Curtea constată că normele de lege criticate nu pot fi caracterizate ca imprecise, ci, dimpotrivă, dau expresie liberului acces al persoanelor de drept public sau de drept privat la activitatea de furnizare a serviciilor poștale, în limitele și în condițiile stabilite de autoritatea de reglementare, potrivit legii.

13. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate a prevederilor art. 32 din Ordonanța Guvernului nr. 31/2002, formulată prin prisma susținerii caracterului imprecis al sintagmelor „*celelalte dispoziții legale în vigoare*”, „*a celorlalte dispoziții legale în vigoare*”, „*se publică ... în condițiile stabilite de*

autoritatea de reglementare”, Curtea reține că prevederile de lege supuse controlului de constituționalitate instituie reguli privind răspunderea față de utilizatori pentru serviciile poștale furnizate, reprezentând, din punctul de vedere al tehnicii legislative, o normă de trimitere. Astfel, răspunderea furnizorilor față de utilizatori se stabilește potrivit contractelor încheiate cu utilizatorii, în condițiile prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 31/2002 și de celelalte dispoziții legale în vigoare. Norma legală criticată stabilește, așadar, o formă de răspundere contractuală. În plus, Curtea observă că încălcarea obligațiilor prevăzute de art. 32 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 31/2002 constituie contravenție, potrivit art. 58 pct. 20 din același act normativ.

14. În aceste condiții, Curtea constată că prevederile de lege criticate conțin norme suficient de clare și precise, care permit destinatarilor acestora să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat. Pe cale de consecință, Curtea constată că criticile de neconstituționalitate privind imprecizia normelor și afectarea dreptului la un proces echitabil, nu pot fi, sub niciun aspect, reținute.

15. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 42 alin. (1) și 43 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 31/2002, Curtea reține că prevederile legale menționate reglementează o răspundere specială a furnizorului de servicii poștale, în sensul că pentru faptele, operațiunile ori rezultatele enumerate limitativ de art. 42 alin. (1) din ordonanță, persoana prejudiciată are dreptul la repararea prejudiciului, însă în limitele stabilite expres de normele speciale, reprezentate de Ordonanța Guvernului nr. 31/2002. Aceasta, însă, nu are semnificația excluderii posibilității persoanei vătămate de a-și valorifica, în temeiul dreptului comun, printr-o cerere adresată instanței judecătorești, dreptul la repararea pagubei produse prin orice altă faptă pretins prejudiciabilă, cu excepția celor prevăzute de art. 42 din ordonanță, săvârșită de furnizorul de servicii poștale. Pe cale de consecință, Curtea constată că dispozițiile art. 21 din Constituție, care stabilesc dreptul oricărei persoane de a se adresa justiției pentru apărarea drepturilor, libertăților sau intereselor sale legitime și de a beneficia de un proces echitabil, nu sunt încălcate.

16. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Filoftea Ciobanu în Dosarul nr. 3.218/300/2013/a1* (1.569/2014) al Curții de Apel București — Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie și constată că prevederile art. 27 alin. (2), art. 32, art. 42 alin. (1) și art. 43 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 31/2002 privind serviciile poștale sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel București — Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 12 iulie 2016.

PREȘEDINTELE INTERIMAR AL CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Simina Popescu

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR

ORDIN

privind aprobarea Planului de management și a Regulamentului sitului ROSCI0178 Pădurea Torcești

Având în vedere Referatul de aprobare nr. 109.841 din 25 aprilie 2016 al Direcției biodiversitate,

ținând cont de Avizul Agenției pentru Protecția Mediului Galați — Decizia Etapei de încadrare nr. 800 din 7 decembrie 2015, Avizul Ministerului Culturii nr. 767 din 18 februarie 2016, Adresa Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale nr. 82.943/163.011/330.136 din 24 decembrie 2015, Adresa Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice nr. 38.004 din 14 aprilie 2016 și Adresa Direcției generale păduri nr. 156.771/I.M. din 23 decembrie 2015,

în temeiul prevederilor art. 21 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 13 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 38/2015 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul mediului, apelor și pădurilor emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Planul de management al sitului ROSCI0178 Pădurea Torcești, prevăzut în anexa nr. 1.

Art. 2. — Se aprobă Regulamentul sitului ROSCI0178 Pădurea Torcești, prevăzut în anexa nr. 2.

Art. 3. — Anexele nr. 1 și 2*) fac parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 4. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul mediului, apelor și pădurilor,

Viorel Traian Lascu,

secretar de stat

București, 7 iunie 2016.

Nr. 1.056.

---

*) Anexele nr. 1 și 2 se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 841 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul al Regiei Autonome „Monitorul Oficial”, București, șos. Panduri nr. 1.

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE

ORDIN**privind aprobarea Metodologiei de organizare și desfășurare
a admiterii în învățământul profesional de stat**

În conformitate cu prevederile art. 23 și 33 din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, și ale Hotărârii Guvernului nr. 44/2016 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul educației naționale și cercetării științifice emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Metodologia de organizare și desfășurare a admiterii în învățământul profesional de stat, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă anexa nr. 2 „Metodologia de organizare și desfășurare a admiterii în învățământul profesional de stat cu durata de 3 ani” la Ordinul ministrului educației naționale nr. 3.136/2014 privind organizarea, funcționarea, admiterea și calendarul admiterii în învățământul profesional de stat cu durata de 3 ani, publicat în

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 132 din 24 februarie 2014.

Art. 3. — Direcția generală învățământ preuniversitar, Direcția generală management și resurse umane, Direcția minorități, Direcția generală buget-finanțe, Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic, inspectoratele școlare și unitățile de învățământ profesional și tehnic duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 4. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul educației naționale și cercetării științifice,

Mircea Dumitru

București, 31 august 2016.

Nr. 5.068.

ANEXĂ

METODOLOGIE**de organizare și desfășurare a admiterii în învățământul profesional de stat****CAPITOLUL I****Dispoziții generale**

Art. 1. — Admiterea elevilor în învățământul profesional de stat, denumit în continuare *învățământ profesional*, se face cu respectarea Metodologiei de organizare și funcționare a învățământului profesional de stat, pe baza criteriilor stabilite de prezenta metodologie.

Art. 2. — (1) Pot opta pentru învățământul profesional elevii înscriși în clasa a VIII-a și absolvenții clasei a VIII-a din seriile anterioare.

(2) Elevii prevăzuți la alin. (1) pot fi înscriși în învățământul profesional numai dacă au promovat clasa a VIII-a.

(3) Opțiunea elevilor pentru învățământ profesional se realizează în perioada prevăzută de calendarul admiterii în învățământul profesional

Art. 3. — În vederea admiterii în învățământul profesional, unitatea de învățământ care organizează învățământ profesional poate organiza, în anumite condiții, preselecția candidaților și/sau proba suplimentară de admitere.

Art. 4. — (1) Conform calendarului admiterii în învățământul profesional, admiterea se realizează în două etape.

(2) În fiecare etapă de admitere se organizează:

- înscrierea candidaților;
- preselecția candidaților, după caz;
- proba suplimentară de admitere, după caz;
- admiterea candidaților și afișarea rezultatelor.

CAPITOLUL II**Înscrierea candidaților**

Art. 5. — (1) Înscrierea în învățământul profesional se face în urma unui proces de informare și consiliere a elevilor.

(2) Înscrierea candidaților în vederea admiterii în învățământul profesional se face la unitatea de învățământ care are ofertă educațională pentru învățământul profesional, pe baza opțiunii candidatului pentru o calificare profesională din oferta școlii, cu posibilitatea înregistrării mai multor opțiuni în ordinea preferințelor exprimate de candidat în fișa de înscriere.

(3) Înscrierea în vederea admiterii în învățământul profesional a elevilor din clasa a VIII-a și a absolvenților clasei a VIII-a din seriile anterioare se realizează pe baza fișei de înscriere în învățământul profesional, eliberată de unitatea de învățământ gimnazial.

(4) Modelul fișei de înscriere în învățământul profesional va fi elaborat de Comisia Națională de Admitere și se va transmite comisiilor de admitere județene/a municipiului București până la data de 1 martie a fiecărui an.

(5) Unitatea de învățământ gimnazial va elibera o singură fișă de înscriere în învățământul profesional, fiecărui elev/candidat care optează pentru înscrierea la învățământul profesional pentru fiecare etapă menționată în calendarul admiterii în învățământul profesional.

(6) Nu se eliberează fișe de înscriere elevilor din clasa a VIII-a cu situația școlară neîncheiată, aflați în stare de corigență sau repetenție.

Art. 6. — La încheierea perioadelor de înscriere menționate în calendarul admiterii în învățământul profesional, comisiile de admitere din unitățile de învățământ care au ofertă pentru învățământul profesional transmit, în format electronic și în scris, către comisia de admitere județeană/a municipiului București lista candidaților înscriși la învățământul profesional.

Art. 7. — Lista candidaților înscriși la învățământul profesional este afișată, conform calendarului admiterii în învățământul profesional, la sediul unităților de învățământ care au ofertă pentru învățământul profesional, împreună cu graficul de desfășurare a sesiunii de preselecție, acolo unde este cazul, și cu graficul de desfășurare a probei suplimentare de admitere, în cazul în care numărul de candidați este mai mare decât numărul locurilor oferite de unitatea de învățământ.

CAPITOLUL III Preselecția candidaților

Art. 8. — (1) Operatorul economic/Instituția publică parteneră a unității de învățământ poate solicita organizarea unei sesiuni de preselecție a candidaților, organizată înainte de desfășurarea probei de admitere, în cazul în care operatorul economic/instituția publică parteneră a unității de învățământ se implică prin susținere financiară/stimulente/alte forme de sprijin în formarea profesională a elevilor prin angajament menționat în contractul-cadru cu unitatea de învățământ.

(2) Cererea scrisă a operatorului economic/instituției publice partenere pentru organizarea unei sesiuni de preselecție a candidaților este adresată unității de învățământ și este aprobată în consiliul de administrație al unității de învățământ.

(3) Toate unitățile de învățământ care organizează sesiunea de preselecție pentru învățământul profesional au obligația de a elabora și a anunța public procedura de preselecție, care va cuprinde informații privind conținutul (tematica) și modul de organizare și desfășurare a probei de preselecție.

(4) Procedura de preselecție, elaborată de unitatea de învățământ în parteneriat cu operatorul economic/instituția publică parteneră, este aprobată de consiliul de administrație al unității de învățământ și de către operatorul economic/instituția publică parteneră și este avizată de inspectoratul școlar județean/al municipiului București.

(5) Procedura de preselecție este afișată la sediul unității de învățământ care are oferta educațională pentru învățământ profesional, conform calendarului admiterii în învățământul profesional.

(6) Procedura de preselecție va conține prevederi clare pentru asigurarea unei selecții obiective, nediscriminatorii și transparente.

(7) În cazul în care, în cadrul aceleiași unități de învățământ, se organizează probă de preselecție pentru mai multe domenii de formare profesională/calificări pe baza unei proceduri de preselecție unitare, înscrierea la preselecție se face în baza fișei de înscriere cu opțiunile elevilor pentru domeniile de formare profesională/calificările pentru care se organizează preselecția, înregistrate în ordinea preferințelor candidaților.

(8) Unitatea de învățământ care a organizat sesiunea de preselecție transmite comisiei de admitere județene/a municipiului București spre validare, electronic și în scris, tabelul cu rezultatele obținute de elevi la sesiunea de preselecție, conținând numele, inițiala tatălui și prenumele candidatului, codul numeric personal al acestuia, școala și județul de proveniență, școala și domeniul de formare profesională/calificarea pentru care s-a realizat preselecția, mențiunea „admis”/„respins” în urma preselecției.

(9) Tabelul cu rezultatele obținute de candidați la sesiunea de preselecție, validat de comisia de admitere județeană/a municipiului București, va fi afișat la sediul unității școlare care a organizat preselecția.

(10) Candidații care au fost respinși la preselecție ridică fișele de înscriere la învățământul profesional de la unitatea de învățământ care a organizat sesiunea de preselecție în perioada menționată în calendarul admiterii în învățământul profesional.

(11) Candidații care au fost respinși la preselecție pot să se înscrie la o altă unitate de învățământ care are ofertă pentru învățământul profesional și care nu a organizat sesiune de preselecție, în perioada menționată în calendarului admiterii în învățământul profesional, pe baza fișei de înscriere în învățământul profesional, sau pot să opteze pentru înscrierea în învățământul liceal.

CAPITOLUL IV Proba suplimentară de admitere

Art. 9. — (1) Toate unitățile de învățământ care au ofertă educațională pentru învățământul profesional au obligația de a elabora și anunța public procedura de admitere.

(2) Procedura de admitere, elaborată de unitatea de învățământ care are oferta educațională pentru învățământul profesional, este aprobată de consiliul de administrație al școlii și este avizată de inspectoratul școlar județean/al municipiului București.

(3) Procedura de admitere va cuprinde informații privind:

a) condiția de a trece prin etapa prealabilă de preselecție (acolo unde este cazul, conform art. 8);

b) cazurile în care se susține proba suplimentară de admitere și calculul mediei de admitere, conform art. 10 și, respectiv, art. 12, modalitățile de departajare a candidaților cu medii de admitere egale, conform art. 11 din prezenta metodologie;

c) disciplina din planul-cadru pentru clasa a VIII-a la care se susține proba suplimentară de admitere;

d) programa de examen pentru disciplina la care se susține proba suplimentară de admitere;

e) modul de organizare și desfășurare a probei suplimentare de admitere;

f) modele de subiecte și bareme de evaluare și notare pentru proba suplimentară de admitere;

g) durata probei suplimentare de admitere;

h) modul de organizare și desfășurare a contestațiilor.

(4) Procedura de admitere este afișată la sediul unității de învățământ care are oferta educațională pentru învățământ profesional, conform calendarului admiterii în învățământul profesional.

(5) Proba suplimentară de admitere se desfășoară, în perioada menționată în calendarul admiterii în învățământul profesional, doar în cazul în care numărul de candidați este mai mare decât numărul locurilor oferite de unitatea de învățământ.

(6) Unitatea școlară poate decide ca proba suplimentară de admitere să se organizeze doar la calificarea/calificările la care numărul de candidați depășește numărul de locuri de la calificarea/calificările respectivă/respective, cu posibilitatea redistribuirii la celelalte calificări pentru care nu s-a organizat proba suplimentară, în situația în care candidații au optat în fișa de înscriere pentru aceste calificări.

CAPITOLUL V

Admiterea candidaților și afișarea rezultatelor

Art. 10. — Admiterea în învățământul profesional se realizează, în fiecare etapă, astfel:

a) în cazul în care numărul de candidați înscriși nu depășește numărul locurilor oferite de unitatea de învățământ, admiterea se va realiza pe baza portofoliului educațional al elevului; în portofoliul educațional al elevului se are în vedere, pentru admiterea în învățământul profesional, media de admitere, calculată ca medie ponderată între media generală la evaluarea națională susținută de absolvenții clasei a VIII-a, care are o pondere de 80%, și media generală de absolvire a claselor a V-a — a VIII-a, care are o pondere de 20%;

b) în cazul în care numărul de candidați este mai mare decât numărul locurilor oferite de unitatea de învățământ, admiterea se face luând în calcul în proporție de 70% media de admitere prevăzută la lit. a) și în proporție de 30% nota obținută la proba suplimentară de admitere stabilită de unitatea de învățământ.

Art. 11. — (1) În cazul în care 2 candidați au medii de admitere egale, aceștia vor fi departajați folosind, în ordine, următoarele criterii:

a) media generală obținută la evaluarea națională din clasa a VIII-a;

b) media generală de absolvire a claselor a V-a — a VIII-a.

(2) În cazul în care, la o unitate de învățământ și la o calificare profesională, pe ultimul loc există candidați cu opțiunea exprimată pentru acea unitate școlară și acea calificare, care au mediile de admitere, precum și mediile prevăzute la alin. (1) egale, atunci toți acești candidați sunt declarați admiși la opțiunea solicitată.

Art. 12. — (1) Calculul mediei de admitere în învățământul profesional se face astfel:

a) în cazul în care numărul de candidați nu depășește numărul locurilor oferite de unitatea de învățământ:

$$MAIP = MA = \frac{20 \text{ ABS} + 80 \text{ EN}}{100},$$

unde:

MAIP = media de admitere în învățământul profesional;

MA = media de admitere calculată conform art. 10 lit. a);

ABS = media generală de absolvire a claselor a V-a — a VIII-a;

EN = media generală obținută la evaluarea națională susținută de absolvenții clasei a VIII-a;

b) în cazul în care numărul de candidați este mai mare decât numărul locurilor oferite de unitatea de învățământ:

$$MAIP = \frac{70 \times MA + 30 \times PSA}{100},$$

unde:

MAIP = media de admitere în învățământul profesional;

MA = media de admitere calculată conform art. 10 lit. a);

PSA = nota la proba suplimentară de admitere stabilită de unitatea de învățământ.

(2) Media de admitere în învățământul profesional, prevăzută la alin. (1), se calculează cu două zecimale, fără rotunjire.

(3) Pentru absolvenții din promoțiile de până în anul 2009 inclusiv, în media de admitere, media generală obținută la evaluarea națională se va înlocui cu media de la examenul de capacitate, pentru absolvenții de până în anul 2003 inclusiv, cu media la testele naționale, pentru absolvenții din promoțiile 2004—2007, ori cu media la tezele cu subiect unic susținute în clasa a VIII-a, pentru absolvenții din promoțiile 2008 și 2009.

(4) Pentru candidații care nu au susținut evaluarea națională sau, după caz, examenul de capacitate/testele naționale/tezele cu subiect unic, se consideră că media generală obținută la evaluarea națională susținută de absolvenții clasei a VIII-a este 1 : EN = 1.

(5) Media de admitere în învățământul profesional, calculată conform art. 12 alin. (1) lit. a), este utilizată pentru stabilirea ordinii pe lista candidaților admiși, în cazul în care numărul de candidați nu depășește numărul locurilor din oferta școlii.

(6) În cazul candidaților care au înregistrat mai multe opțiuni în fișa de admitere la o unitate școlară la care numărul total al celor înscriși nu depășește numărul total al locurilor oferite de unitatea respectivă de învățământ, repartizarea pe calificări se face în ordinea opțiunilor din fișa de înscriere, utilizând media de admitere, calculată conform art. 12 alin. (1) lit. a), drept criteriu de departajare și de ordonare pe listă a candidaților admiși la fiecare calificare.

(7) Media de admitere în învățământul profesional, calculată conform art. 12 alin. (1) lit. b), este utilizată pentru stabilirea ordinii pe lista candidaților admiși, în cazul în care numărul de candidați depășește numărul locurilor din oferta școlii.

(8) În perioada menționată în calendarul admiterii în învățământul profesional, comisia de admitere județeană/a municipiului București va analiza și cazurile speciale ale absolvenților învățământului gimnazial care au studiat în străinătate și din această cauză nu au participat la evaluarea națională de la sfârșitul clasei a VIII-a; pentru acești absolvenți, la media generală de absolvire a gimnaziului se iau în calcul doar rezultatele obținute în anii de studiu parcurși în România.

Art. 13. — (1) Listele cuprinzând candidații admiși, respectiv respinși la învățământul profesional se întocmesc la unitatea de învățământ care organizează învățământ profesional și se transmit la comisia de admitere județeană/a municipiului București, după fiecare etapă de admitere, conform calendarului admiterii.

(2) După validarea listelor de către comisia de admitere județeană/a municipiului București pentru învățământul profesional, acestea se afișează la sediul unității de învățământ care organizează învățământ profesional.

Art. 14. — (1) După afișarea rezultatelor la admiterea în învățământul profesional, în perioada menționată în calendarul admiterii în învățământul profesional, candidații depun la unitățile școlare la care au fost declarați admiși dosarele de înscriere, cuprinzând actele de studii în original.

(2) Înscrierea candidaților declarați admiși se efectuează, conform unui program afișat de unitatea de învățământ, pe baza următoarelor acte:

a) fișa de înscriere în învățământul profesional;

b) certificatul de naștere, în copie certificată conform cu originalul;

c) adeverință cu notele și media generală obținute la evaluarea națională/tezele cu subiect unic din clasa a VIII-a/ testele naționale/examenul de capacitate;

d) foaia matricolă pentru clasele a V-a — a VIII-a (cu calculul mediei generale de absolvire) — copie și original;

e) fișa medicală.

(3) Candidații care în perioada menționată în calendarul admiterii în învățământul profesional nu își depun dosarele de înscriere se consideră retrași, iar locurile corespunzătoare sunt declarate neocupate și vor fi utilizate pentru următoarea etapă de admitere în învățământul profesional.

Art. 15. — Candidații respinși la admiterea în învățământul profesional se pot înscrie la admiterea în învățământul liceal.

Art. 16. — (1) Pentru absolvenții clasei a VIII-a care nu s-au înscris la unitățile la care au fost admiși sau care nu au participat la prima etapă de admitere în învățământul profesional și care solicită ulterior să se înscrie în clasa a IX-a la învățământul profesional, precum și pentru cei care și-au încheiat situația școlară ulterior desfășurării etapei de admitere menționate în calendarul admiterii în învățământul profesional, comisia de admitere județeană/a municipiului București pentru învățământ profesional va organiza a doua etapă de admitere pe locurile rămase libere. Admiterea se face în perioada menționată în calendarul admiterii în învățământul profesional, conform criteriilor prevăzute în prezenta metodologie, în baza hotărârilor comisiei de admitere județene/a municipiului București pentru învățământul profesional.

(2) Rezultatele admiterii se transmit Centrului Național de Admitere, până la data menționată în calendarul admiterii în învățământul profesional.

(3) Dacă, la încheierea etapelor de admitere menționate în prezenta metodologie, mai există locuri vacante la clasele pentru care se susțin probe de preselecție, comisiile de admitere județene/a municipiului București pentru învățământul profesional pot decide organizarea unei noi etape de susținere a acestor probe. Graficul și locul de desfășurare a probei de preselecție vor fi făcute publice, prin afișare la sediul unităților de învățământ gimnazial și al unităților de învățământ care organizează învățământ profesional. Admiterea candidaților pe locurile disponibile se face în conformitate cu prezenta metodologie.

Art. 17. — Pentru înscrierea la clasele de învățământ profesional care se organizează în alte limbi materne decât limba română, elevii trebuie să facă dovada că au studiat în gimnaziu în limba maternă respectivă sau că au participat la proba de evaluare a cunoștințelor de limba maternă, organizată conform metodologiei de admitere în învățământul liceal de stat, și au fost admiși.

Art. 18. — (1) Înscrierea și repartizarea candidaților în clasa a IX-a pentru învățământul profesional special se organizează de către comisia de admitere județeană/a municipiului București, în perioada prevăzută în calendarul admiterii în învățământul profesional.

(2) Locurile alocate învățământului profesional special sunt publicate în broșura de admitere, într-o listă separată. Vor fi precizate în broșură locul și data în care se va face admiterea candidaților pentru învățământul profesional special, precum și condițiile specifice de înscriere (documente care să dovedească tipul și gradul de deficiență etc.).

(3) Admiterea pe locurile pentru învățământul profesional special se face în funcție de tipul și gradul de deficiență, în ordinea descrescătoare a mediilor de admitere în învățământul profesional, după caz, și în funcție de opțiuni.

CAPITOLUL VI

Coordonarea admiterii în învățământul profesional

Art. 19. — (1) Coordonarea la nivel național a acțiunilor privind organizarea admiterii în învățământul profesional este asigurată de Comisia Națională de Admitere.

(2) Comisia Națională de Admitere coordonează și acțiunile privind organizarea admiterii în învățământul liceal de stat.

(3) Comisia Națională de Admitere cuprinde și un reprezentant al Centrului Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic.

Art. 20. — Atribuțiile Comisiei Naționale de Admitere, în ceea ce privește admiterea în învățământul profesional, sunt următoarele:

a) stabilește modelul fișei de înscriere în învățământul profesional și îl transmite comisiilor de admitere județene/a municipiului București până la data de 1 martie a fiecărui an;

b) instruește președinții comisiilor de admitere județene/a municipiului București cu privire la înscrierea în învățământul profesional;

c) organizează activitățile de creare a bazei de date la nivel național pentru candidații și candidații admiși în învățământul profesional, în colaborare cu Centrul Național de Admitere;

d) controlează și îndrumă acțiunile legate de organizarea și desfășurarea admiterii în județele țării/municipiul București, urmărind respectarea prevederilor din prezenta metodologie;

e) controlează modul în care comisiile de admitere județene/a municipiului București, comisiile de înscriere din unitățile de învățământ gimnazial și cele de admitere din unitățile de învățământ profesional își desfășoară activitatea;

f) poate delega observatori care să controleze și să îndrume activitatea comisiilor de admitere județene/a municipiului București și a comisiilor de înscriere din unitățile de învățământ gimnazial și a celor de admitere din unitățile de învățământ profesional. Observatorii pot solicita comisiilor de admitere județene/a municipiului București sau Comisiei Naționale de Admitere, în cazul constatării unor nereguli în desfășurarea înscrierii la învățământul profesional, schimbări în componența comisiilor prevăzute la lit. e) și, după caz, sancționarea celor vinovați;

g) analizează desfășurarea admiterii la nivel național, pe baza rapoartelor elaborate de comisiile de admitere județene/a municipiului București, și prezintă concluziile acestei analize ministrului educației naționale și cercetării științifice;

h) propune eventuale modificări în metodologia de organizare și desfășurare a admiterii în învățământul profesional din anii următori.

Art. 21. — (1) Coordonarea la nivel județean/al municipiului București a acțiunilor privind organizarea admiterii în învățământul profesional este asigurată de comisia de admitere județeană/a municipiului București.

(2) Comisia de admitere județeană/a municipiului București coordonează și acțiunile pentru organizarea admiterii în învățământul liceal de stat.

(3) Comisia de admitere județeană/a municipiului București cuprinde și un inspector școlar pentru învățământ profesional și tehnic.

(4) La rândul său, comisia de admitere județeană/a municipiului București organizează comisii de admitere în unitățile de învățământ care organizează învățământ profesional.

Art. 22. — Atribuțiile comisiei de admitere județene/a municipiului București, specifice în ceea ce privește admiterea în învățământul profesional, sunt următoarele:

a) instruește președinții comisiilor de înscriere din unitățile gimnaziale și ai comisiilor de admitere din unitățile de învățământ care organizează învățământ profesional cu privire la înscrierea și admiterea în învățământul profesional;

b) analizează și avizează procedurile de preselecție și de admitere;

c) aprobă componența comisiilor de admitere din unitățile de învățământ;

d) validează tabelele cu rezultatele obținute de elevi la sesiunea de preselecție, transmise de unitățile de învățământ, conform prevederilor art. 8 alin. (8) și (9);

e) validează listele cuprinzând candidații admiși și respinși la învățământul profesional, după fiecare etapă a admiterii, conform art. 13 alin. (1);

f) controlează și îndrumă acțiunile legate de organizarea și desfășurarea înscrierii și admiterii în învățământul profesional, urmărind respectarea prevederilor din prezenta metodologie;

g) analizează desfășurarea admiterii la nivel județean/al municipiului București, pe baza rapoartelor elaborate de comisiile de admitere din unitățile de învățământ care organizează învățământ profesional, și prezintă concluziile acestei analize Comisiei Naționale de Admitere;

h) propune Comisiei Naționale de Admitere eventuale modificări în metodologia de organizare și desfășurare a admiterii în învățământul profesional.

Art. 23. — Comisia de înscriere din unitatea de învățământ gimnazial este comună atât pentru admiterea în învățământul liceal de stat, cât și pentru admiterea în învățământul profesional.

Art. 24. — (1) Comisia de admitere din unitățile de învățământ care organizează învățământ profesional este alcătuită din:

a) președinte — directorul sau directorul adjunct al unității de învățământ;

b) vicepreședinte — directorul adjunct sau șeful catedrei/ariei curriculare tehnologii;

c) secretar — secretarul unității de învățământ;

d) membri:

(i) cadre didactice care realizează preselecția candidaților în sesiunea de preselecție;

(ii) cadre didactice de specialitate care elaborează subiectele pentru proba suplimentară de admitere și evaluează lucrările candidaților;

(iii) cadre didactice care asigură înscrierea candidaților și oferă informații și consiliere elevilor și părinților acestora care se prezintă pentru înscriere;

(iv) cadre didactice asistenți pe perioada desfășurării probei suplimentare de admitere;

(v) reprezentanți ai operatorului economic/instituției publice partenere care solicită preselecția candidaților.

(2) Comisia de admitere din unitatea de învățământ care organizează învățământ profesional are următoarele atribuții:

a) elaborează procedura de preselecție prevăzută la art. 8 al prezentei metodologii, în parteneriat cu operatorul economic/instituția publică parteneră, pe care o supune aprobării consiliului de administrație al unității de învățământ, operatorului economic/instituției publice partenere și avizării inspectoratului școlar județean/al municipiului București;

b) elaborează procedura de admitere prevăzută la art. 9 al prezentei metodologii, pe care o supune aprobării consiliului de administrație al unității de învățământ și avizării inspectoratului școlar județean/al municipiului București;

c) organizează și răspunde de aplicarea procedurii de preselecție și a procedurii de admitere;

d) verifică documentele prezentate de candidați și calculul corect al mediei de admitere în învățământul profesional;

e) sesizează inspectoratului școlar județean/al municipiului București orice eroare constatată în completarea documentelor școlare pentru înscriere și corectează, acolo unde este posibil, aceste erori; corectarea mediei de admitere în învățământul profesional calculate greșit se face de către președintele comisiei de admitere din unitatea de învățământ care organizează învățământ profesional, care semnează și aplică ștampila unității;

f) asigură prezența permanent, pe perioada înscrierii a unor membri ai comisiei de admitere din unitatea de învățământ care organizează învățământ profesional, care să ofere informații și consiliere persoanelor care se prezintă pentru înscriere;

g) transmite comisiei de admitere județene/a municipiului București pentru învățământul profesional raportul privind desfășurarea admiterii la unitatea de învățământ care organizează învățământ profesional.

(3) Componenta comisiei de admitere din unitatea de învățământ care organizează învățământ profesional este avizată de consiliul de administrație din unitatea de învățământ și aprobată de inspectoratul școlar județean/al municipiului București.

CAPITOLUL VII

Dispoziții finale

Art. 25. — Absolvenții învățământului gimnazial particular autorizat sau acreditat pot participa la admiterea în învățământul profesional de stat conform prevederilor din prezenta metodologie. Participarea lor la admitere nu este condiționată de achitarea unei taxe.

Art. 26. — (1) Broșura de admitere va cuprinde, într-un capitol separat, informațiile corespunzătoare despre unitățile de învățământ particulare, autorizate sau acreditate, care organizează admitere în clasa a IX-a la învățământul profesional.

(2) Calificările pentru care unitatea de învățământ profesional organizează admitere vor fi înscrise în broșura admiterii codificat, în secțiune separată.

(3) Admiterea în unitățile de învățământ particulare, autorizate sau acreditate, se face în conformitate cu metodologia stabilită de fiecare unitate de învățământ, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

Art. 27. — Prezentarea de înscrieri false la înscrierea în învățământul profesional se pedepsește conform legii și atrage eliminarea din admitere a candidatului respectiv. În cazul în care descoperirea falsului se face după încheierea admiterii, candidatul respectiv pierde locul obținut prin fraudă.

Art. 28. — Persoanele vinovate de eliberarea mai multor fișe de înscriere pentru același elev, în cadrul unei etape de admitere, decât este prevăzut în prezenta metodologie, de transcrierea eronată a datelor personale ori a notelor sau de nerespectarea altor prevederi ale prezentei metodologii vor fi sancționate disciplinar, administrativ, civil sau penal, după caz.

Art. 29. — Înscrierea și admiterea în învățământul profesional se pot face și după finalizarea etapei a doua de admitere. Înscrierea și admiterea se pot face pe locurile libere, cu respectarea prevederilor prezentei metodologii.

Art. 30. — Calendarul admiterii în învățământul profesional se aprobă anual prin ordin al ministrului educației naționale și cercetării științifice până la începutul anului școlar anterior anului școlar pentru care se face admiterea.

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE

ORDIN
privind aprobarea Calendarului admiterii în învățământul profesional de stat
pentru anul școlar 2017—2018

În conformitate cu prevederile art. 23 și art. 33 din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, și ale Hotărârii Guvernului nr. 44/2016 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul educației naționale și cercetării științifice emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Calendarul admiterii în învățământul profesional de stat pentru anul școlar 2017—2018, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă anexa nr. 3 „Calendarul admiterii în învățământul profesional de stat cu durata de 3 ani pentru anul școlar 2014—2015” la Ordinul ministrului educației naționale nr. 3.136/2014 privind organizarea, funcționarea, admiterea și calendarul admiterii în învățământul profesional de stat cu durata de 3 ani,

publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 132 din 24 februarie 2014.

Art. 3. — Direcția generală învățământ preuniversitar, Direcția generală management și resurse umane, Direcția minorității, Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic, inspectoratele școlare și unitățile de învățământ profesional și tehnic duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 4. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul educației naționale și cercetării științifice,
Mircea Dumitru

București, 31 august 2016.
 Nr. 5.069.

ANEXĂ

CALENDARUL ADMITERII
în învățământul profesional de stat pentru anul școlar 2017—2018

Data-limită/Perioada	Evenimentul
Pregătirea admiterii	
13 februarie 2017	Unitățile de învățământ care organizează învățământ profesional de stat stabilesc, împreună cu operatorii economici/instituțiile publice partenere, dacă vor organiza probă de preselecție a candidaților.
13 februarie 2017	Transmiterea de către unitățile de învățământ care au ofertă educațională pentru învățământul profesional de stat, spre aprobare, la inspectoratul școlar județean/al municipiului București a propunerii privind componența Comisiei de admitere din unitatea de învățământ care organizează învățământ profesional de stat, avizată de consiliul de administrație al unității de învățământ
16 februarie 2017	Transmiterea de către inspectoratul școlar județean/al municipiului București către unitățile de învățământ care școlarizează în învățământul profesional de stat a aprobării Comisiei de admitere din unitatea de învățământ care organizează învățământ profesional de stat.
20 februarie 2017	Elaborarea de către unitățile de învățământ care au ofertă pentru învățământ profesional de stat, împreună cu operatorii economici/instituțiile publice partenere, a procedurii de preselecție și a procedurii de admitere Unitățile de învățământ transmit spre avizare procedura de preselecție și procedura de admitere la inspectoratul școlar județean/al municipiului București.
27 februarie 2017	Inspectoratul școlar județean/al municipiului București transmite unităților de învățământ care au ofertă pentru învățământ profesional de stat avizul pentru procedura de preselecție și procedura de admitere. Afișarea, la sediul unităților de învățământ care organizează învățământ profesional de stat, a procedurii de preselecție (după caz) și a procedurii de admitere, a listei cu domeniile, calificările, numărul de locuri disponibile pentru învățământul profesional de stat și perioadele de înscriere pentru anul școlar 2017—2018. Se va menționa în mod expres faptul că se va organiza o probă suplimentară de admitere în situația în care numărul candidaților înscriși la unitatea de învățământ este mai mare decât numărul de locuri disponibile, cu precizarea datelor planificate pentru eventuala probă suplimentară de admitere, organizată în prima și a II-a etapă de admitere, conform prezentului calendar.

Data-limită/Perioada	Evenimentul
1 martie 2017	Transmiterea de către Comisia Națională de Admitere a modelului fișei de înscriere în învățământul profesional de stat
2 mai 2017	Afișarea ofertei de școlarizare aprobată, concretizată în domenii și calificări profesionale, pentru învățământul profesional de stat, la sediul unităților de învățământ gimnazial și la sediul unităților de învățământ cu ofertă educațională pentru învățământul profesional de stat Crearea bazei de date la nivelul fiecărei unități de învățământ gimnazial și la nivel județean, cuprinzând datele personale ale elevilor de clasa a VIII-a, în Sistemul informatic integrat al învățământului din România (SIIR), prin verificarea și corectarea, după caz, a informațiilor privind elevii și formațiunile de studiu la care aceștia sunt asociați Tipărirea informațiilor despre admiterea în învățământul profesional de stat în broșura admiterii în învățământul liceal și profesional de stat pentru anul școlar 2017—2018, într-o secțiune distinctă
5 mai 2017	Transmiterea la unitățile de învățământ gimnazial a broșurilor cuprinzând informațiile legate de admiterea în învățământul liceal și în învățământul profesional de stat pentru anul școlar 2017—2018 Afișarea în unitățile de învățământ gimnazial a graficului ședințelor de completare a opțiunilor din fișa de înscriere în învățământul profesional de stat de către absolvenții clasei a VIII-a și părinții acestora
15 mai 2017	Transmiterea la Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice a broșurilor de admitere ale fiecărui județ/municipiului București, în versiune electronică și tipărită
Informarea și consilierea elevilor cu privire la oportunitatea de continuare a studiilor în învățământul profesional de stat	
20 februarie—3 martie 2017	Informarea de către inspectoratul școlar județean/al municipiului București (<i>ISJ/ISMB</i>) a unităților de învățământ gimnazial despre posibilitatea continuării studiilor de către absolvenții claselor a VIII-a în învățământul profesional de stat Se vor prezenta următoarele: — modul de organizare și funcționare a învățământului profesional de stat; — calendarul și modul de organizare și desfășurare a admiterii în învățământul profesional de stat. Se va face cunoscută și posibilitatea continuării studiilor după învățământul profesional de stat.
27 februarie—31 martie 2017	La nivelul fiecărei unități de învățământ care își propune să școlarizeze învățământ profesional în anul școlar 2017—2018 se desfășoară acțiunea „Săptămâna meseriilor”, în cadrul căreia se vor organiza următoarele acțiuni: 1. promovarea învățământului profesional și tehnic în general și a modului de organizare și funcționare a învățământului profesional, în special, informare privind condițiile în care elevii pot avea acces la învățământul profesional și beneficiile acestei forme de pregătire profesională; 2. consilierea elevilor din clasa a VIII-a, învățământ gimnazial, cu privire la oportunitatea continuării studiilor în învățământul profesional de stat.
11—31 mai 2017	Ședințe de instruire organizate de toate unitățile de învățământ gimnazial, cu părinții și elevii de clasa a VIII-a, pentru prezentarea procedurilor de preselecție și/sau de admitere și a planului de școlarizare la învățământul profesional de stat
6 martie—19 mai 2017	Fiecare unitate de învățământ care, în anul școlar 2016—2017, școlarizează elevi în clasa a VIII-a învățământ gimnazial organizează și desfășoară activități de orientare și consiliere cu elevii de clasa a VIII-a, cu accent pe conștientizarea cerințelor pieței muncii și a oportunităților pentru carieră și de continuare a pregătirii prin învățământul profesional de stat. Activitățile de orientare și consiliere se derulează cu sprijinul consilierilor școlari ai centrului județean de resurse și de asistență educațională (<i>CJRAE</i>)/Centrului Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională (<i>CMBRAE</i>) și urmăresc pregătirea înscrierii elevilor în învățământul profesional de stat.
8—19 mai 2017	<i>ISJ/ISMB</i> organizează târgul ofertelor educaționale. Pentru prezentarea ofertei în cadrul acestui eveniment, unitățile de învățământ care școlarizează elevi în învățământul profesional de stat vor implica și operatori economici. Târgul ofertelor educaționale va avea și o secțiune dedicată ofertei la nivel regional.

Data-limită/Perioada	Evenimentul
<p align="center">Proba de verificare a cunoștințelor de limbă modernă sau maternă</p> <p>— numai pentru situațiile în care oferta de școlarizare aprobată cuprinde clase cu predare în limbile minorităților naționale sau clase cu predare în regim bilingv a unei limbi moderne</p> <p>— pentru candidații interesați de înscrierea la unitățile de învățământ/clasele cu predare în limbile minorităților naționale, care nu au studiat în gimnaziu în limba maternă respectivă (calendar și organizare comune pentru înscrierea în învățământul liceal și profesional)</p>	
18—19 mai 2017	<p>Eliberarea de către unitățile de învățământ gimnazial a anexelor fișelor de înscriere pentru candidații care doresc să participe la probe de verificare a cunoștințelor de limbă modernă sau maternă</p> <p>NOTĂ: Se va utiliza același model de anexă la fișa de înscriere precum cel aprobat ca anexă la fișa de înscriere pentru admiterea în învățământul liceal („Anexa la fișa de înscriere pentru participarea la probele de aptitudini sau la probele de verificare a cunoștințelor de limbă modernă sau maternă”).</p>
22—23 mai 2017	<p>Înscrierea candidaților pentru probele de verificare a cunoștințelor de limbă modernă sau maternă</p> <p>NOTĂ: Înscrierea se va realiza la unitățile școlare stabilite de către comisia de admitere județeană/a municipiului București drept centre pentru probele de verificare a cunoștințelor de limbă modernă sau maternă.</p>
24—27 mai 2017	<p>Desfășurarea probelor de verificare a cunoștințelor de limbă modernă sau maternă</p> <p>NOTĂ: Probele de verificare a cunoștințelor de limbă modernă sau maternă se organizează la centrele stabilite de comisia de admitere județeană/a municipiului București.</p>
29 mai 2017	<p>Afișarea rezultatelor la probele de verificare a cunoștințelor de limbă modernă sau maternă</p> <p>Depunerea contestațiilor la probele de verificare a cunoștințelor de limbă modernă sau maternă, acolo unde metodologia permite acest lucru</p> <p>NOTĂ: Afișarea rezultatelor și depunerea contestațiilor se realizează la unitatea școlară la care candidații respectivi au susținut proba de verificare a cunoștințelor de limbă modernă sau maternă.</p>
31 mai 2017	<p>Afișarea rezultatelor finale, după contestații, la probele de verificare a cunoștințelor de limbă modernă sau maternă</p> <p>Transmiterea către comisia de admitere județeană/a municipiului București a listelor cu rezultatele finale la probele de verificare a cunoștințelor de limbă modernă sau maternă</p> <p>NOTĂ: Afișarea rezultatelor finale, după contestații, se realizează la unitatea școlară la care candidații respectivi au susținut proba de verificare a cunoștințelor de limbă modernă sau maternă.</p>
1—2 iunie 2017	<p>Ridicarea anexelor fișelor de înscriere de la unitățile la care candidații au susținut probele de verificare a cunoștințelor de limbă modernă sau maternă</p>
7 iunie 2017	<p>Depunerea de către candidații care au participat la probele de verificare a cunoștințelor de limbă modernă sau maternă a anexelor fișelor de înscriere la unitățile de învățământ gimnazial absolvite</p>
8 iunie 2017	<p>Transmiterea de către comisiile de admitere județene/a municipiului București, în format electronic, către Centrul Național de Admitere a listei candidaților care au promovat probele de verificare a cunoștințelor de limbă modernă sau maternă și a rezultatelor acestora la probe</p>
<p align="center">Admiterea candidaților pe locurile speciale pentru romi și a candidaților pentru învățământul special</p>	
12 mai 2017	<p>Afișarea locurilor speciale pentru candidații romi</p> <p>NOTĂ: Locurile speciale pentru candidații romi se stabilesc de comisiile de admitere județene/a municipiului București, ca locuri alocate peste numărul de locuri acordat prin planul de școlarizare, în limita a 1—2 locuri suplimentare la clasă. Nu se alocă locuri speciale pentru candidații romi la clasele/unitățile de învățământ profesional la care se organizează preselecție.</p>
16 iunie 2017	<p>Data-limită pentru primirea cererilor de înscriere a candidaților pe locurile speciale pentru romi</p> <p>NOTĂ: Cererile de ocupare a locurilor alocate pentru candidații romi se depun la inspectoratul școlar — comisia de admitere județeană/a municipiului București.</p>
6—7 iulie 2017	<p>Repartizarea candidaților pe locurile speciale pentru romi</p> <p>NOTĂ: Repartizarea pe locurile speciale pentru romi se realizează de comisia de admitere județeană/a municipiului București, în ordinea descrescătoare a mediilor de admitere și în baza opțiunilor exprimate de candidați. Repartizarea se face în ședință publică.</p>

Data-limită/Perioada	Evenimentul
6—8 iulie 2017	<p>Înscrierea și repartizarea candidaților pentru învățământul special</p> <p>NOTĂ: Înscrierea și repartizarea candidaților pentru învățământul profesional special sunt similare cu cele prevăzute de reglementările pentru învățământul liceal special, incluse în Metodologia de organizare și desfășurare a admiterii în învățământul liceal de stat pentru anul 2011—2012, aprobată prin Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 4.802/2010 privind organizarea și desfășurarea admiterii în învățământul liceal de stat pentru anul 2011—2012, cu modificările prevăzute de Ordinul ministrului educației naționale și cercetării științifice nr. 5.077/2016 privind organizarea și desfășurarea admiterii în învățământul liceal de stat pentru anul 2017—2018, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 717 din 16 septembrie 2016.</p>
Înscrierea și admiterea elevilor la învățământul profesional de stat	
Etapă I de admitere în învățământul profesional de stat	
12—13 iunie 2017 Pentru candidații care optează pentru unitățile de învățământ și calificările la care se organizează sesiune de preselecție	<p>Secretariatele unităților de învățământ gimnazial completează, la cererea elevilor și a părinților/reprezentanților legali pentru minori, fișa de înscriere în învățământul profesional de stat.</p> <p>Eliberarea de către unitățile de învățământ gimnazial a fișei de înscriere în învățământul profesional de stat, pentru candidații care solicită aceasta</p> <p>La solicitarea candidaților care au susținut și au promovat probe de verificare a cunoștințelor de limbă modernă sau maternă, unitățile de învățământ gimnazial eliberează, împreună cu fișa de înscriere, și anexa fișei de înscriere completată cu rezultatul la proba/probele de verificare a cunoștințelor de limbă modernă maternă.</p> <p>NOTĂ: Se va elibera o singură fișă de înscriere. Nu se eliberează fișe de înscriere elevilor din clasa a VIII-a cu situația școlară neîncheiată, aflați în stare de corigență sau repetenție.</p>
12—13 iunie 2017 Pentru candidații care optează pentru unitățile de învățământ și calificările la care se organizează sesiune de preselecție	<p>Înscrierea candidaților la unitățile de învățământ care organizează proba de preselecție în învățământul profesional de stat, pe baza fișei de înscriere în învățământul profesional de stat.</p> <p>Unitățile de învățământ care organizează preselecție afișează lista candidaților înscriși la învățământul profesional de stat și procedura de selecție (art. 8) din Metodologia de organizare și funcționare a învățământului profesional de stat, aprobată prin Ordinul ministrului educației naționale și cercetării științifice nr. 5.033/2016.</p> <p>NOTĂ: Nu pot fi înscriși candidații cu situația școlară neîncheiată, aflați în stare de corigență sau repetenție.</p>
14—15 iunie 2017 Pentru candidații care optează pentru unitățile de învățământ și calificările la care se organizează sesiune de preselecție	<p>Derularea probei de preselecție în unitățile de învățământ în care s-a decis organizarea acesteia, conform graficului stabilit și afișat de fiecare unitate de învățământ care organizează preselecție</p>
15 iunie 2017 Pentru candidații care optează pentru unitățile de învățământ și calificările la care se organizează sesiune de preselecție	<p>Afișarea rezultatelor sesiunii de preselecție la sediul unității de învățământ care a organizat sesiunea de preselecție</p> <p>Acolo unde numărul celor admiși în urma preselecției este mai mare decât numărul locurilor disponibile, afișarea rezultatelor sesiunii de preselecție va fi însoțită de precizarea că urmează o probă suplimentară de admitere, în urma căreia se va definitiva lista candidaților admiși în învățământul profesional.</p>
15—16 iunie 2017 Pentru candidații care optează pentru unitățile de învățământ și calificările la care se organizează sesiune de preselecție	<p>Ridicarea de către candidații respinși la preselecție a fișelor de înscriere la învățământul profesional de stat de la unitatea de învățământ care a organizat sesiunea de preselecție</p> <p>NOTĂ: În situația în care candidații au completat mai multe opțiuni, inclusiv pentru calificări la care unitatea de învățământ nu a organizat preselecție, aceștia nu vor ridica fișele de înscriere, fiind considerați înscriși pentru celelalte calificări pe care le-au marcat în fișa de înscriere. Candidații vor fi informați că în cazul în care numărul candidaților care se vor înscrie la calificarea/calificările pentru care au optat va fi mai mare decât numărul de locuri se va organiza o probă suplimentară de admitere.</p> <p>În cazul retragerii fișelor de înscriere de către candidații admiși la preselecție, pe locurile eliberate de aceștia pot fi admiși alți candidați care au susținut proba respectivă de preselecție, în ordinea rezultatelor obținute la această probă.</p>
3 iulie 2017	<p>Transmiterea de către comisiile de admitere județene/a municipiului București către unitățile de învățământ care au organizat înscrierea în învățământul profesional de stat a bazei de date județene cuprinzând media de absolvire a claselor V—VIII, precum și notele și media generală obținute la probele de la evaluarea națională de la sfârșitul clasei a VIII-a</p>

Data-limită/Perioada	Evenimentul
3—6 iulie 2017 Pentru candidații care optează pentru unitățile de învățământ și calificările la care nu se organizează sesiune de preselecție	Secretariatele unităților de învățământ gimnazial completează, la cererea elevilor și a părinților/reprezentanților legali pentru minori, fișa de înscriere în învățământul profesional de stat cu numele și codul unității de învățământ gimnazial, media claselor V—VIII și datele personale ale absolvenților claselor a VIII-a. Eliberarea de către unitățile de învățământ gimnazial, a fișei de înscriere în învățământul profesional de stat, pentru candidații care solicită aceasta Completarea opțiunilor în fișele de înscriere de către absolvenții clasei a VIII-a și de către părinții acestora, asistați de diriginții claselor a VIII-a La solicitarea candidaților care au susținut și au promovat probele de verificare a cunoștințelor de limbă modernă sau maternă, unitățile de învățământ gimnazial eliberează, împreună cu fișa de înscriere, și anexa fișei de înscriere completată cu rezultatul la proba/probele de verificare a cunoștințelor de limbă maternă. NOTĂ: Se va elibera o singură fișă de înscriere. Nu se eliberează fișe de înscriere elevilor din clasa a VIII-a cu situația școlară neîncheiată, aflați în stare de corigență sau repetenție.
3—7 iulie 2017 Pentru candidații care optează pentru unitățile de învățământ și calificările la care nu se organizează sesiune de preselecție	Înscrierea candidaților la unitățile de învățământ care școlarizează în învățământul profesional de stat, pe baza fișei de înscriere în învățământul profesional de stat NOTĂ: Nu pot fi înscriși candidații cu situația școlară neîncheiată, aflați în stare de corigență sau repetenție. Înscrierea candidaților respinși la unitățile de învățământ care au organizat preselecție și care au ridicat fișa de înscriere se face pe baza aceleiași fișe, prin completarea casetelor pentru următoarea unitate de învățământ și calificărilor pentru care optează.
7 iulie 2017 Pentru candidații care optează pentru unitățile de învățământ și calificările la care nu se organizează sesiune de preselecție	Actualizarea și afișarea, la sediul unităților de învățământ care au ofertă pentru învățământul profesional de stat, a listei candidaților înscriși la învățământul profesional de stat. Afișarea informațiilor (data, locul de desfășurare, ora, acte necesare de identitate a candidaților, alte detalii organizatorice) privind organizarea probei suplimentare de admitere la unitățile de învățământ profesional unde numărul de candidați înscriși este mai mare decât numărul locurilor oferite Transmiterea către comisia de admitere județeană/a municipiului București a situației cu numărul de candidați înscriși la învățământul profesional, pe fiecare calificare
10 iulie 2017	Desfășurarea probei suplimentare de admitere NOTĂ: Proba suplimentară de admitere se organizează numai la unitățile de învățământ și la calificările pentru care numărul celor înscriși este mai mare decât numărul locurilor disponibile.
11 iulie 2017	Afișarea rezultatelor la proba suplimentară de admitere, la sediul unităților de învățământ care au organizat proba Depunerea contestațiilor la proba suplimentară de admitere
12 iulie 2017	Afișarea rezultatelor la proba suplimentară de admitere în urma rezolvării contestațiilor, la școlile care au organizat proba
12 iulie 2017	Calcularea de către comisiile de admitere din unitățile de învățământ a mediilor finale de admitere, conform precizărilor de calcul din metodologia de admitere în învățământul profesional, aprobată prin Ordinul ministrului educației naționale și cercetării științifice nr. 5.068/2016 Transmiterea la comisia de admitere județeană/a municipiului București a listei candidaților declarați admiși și a celor respinși la admiterea în învățământul profesional de stat de către toate unitățile de învățământ, indiferent dacă au desfășurat sau nu proba de preselecție/admitere. Listele transmise vor fi realizate pe baza unei machete stabilite de comisia de admitere județeană/a municipiului București pentru învățământul profesional de stat și vor cuprinde informații referitoare la: numele, inițiala tatălui și prenumele candidatului, unitatea de învățământ și județul de proveniență, rezultatul la proba de preselecție (după caz), media de absolvire a claselor V—VIII, media la evaluarea națională, nota la proba suplimentară de admitere (după caz), media de admitere.
13 iulie 2017	Validarea de către comisia de admitere județeană/a municipiului București pentru învățământul profesional de stat a listei candidaților declarați admiși în învățământul profesional de stat Afișarea la sediul unităților de învățământ profesional a listelor cu candidații admiși și a celor respinși la învățământul profesional de stat, în ordinea descrescătoare a mediei de admitere la învățământul profesional Afișarea, în fiecare unitate de învățământ gimnazial, a listei candidaților declarați admiși, în ordinea descrescătoare a mediilor de admitere în învățământul profesional, și a celor respinși la admiterea în învățământul profesional de stat Afișarea rezultatelor va fi însoțită de precizări privind depunerea dosarelor de înscriere de către candidații admiși, respectiv ridicarea fișelor de înscriere de către candidații respinși.

Data-limită/Perioada	Evenimentul
13—17 iulie 2017	Ridicarea fișelor de înscriere în învățământul profesional de către candidații declarați respinși Candidații respinși la etapa I de admitere în învățământul profesional se pot înscrie în etapa a II-a de admitere în învățământul profesional. Candidații respinși la etapa I de admitere în învățământul profesional pot să se înscrie la etapa a II-a de admitere în liceu.
13—17 iulie 2017	Depunerea dosarelor de înscriere la unitățile școlare la care candidații au fost declarați admiși
19—21 iulie 2017	Rezolvarea cazurilor speciale de către comisia de admitere județeană/a municipiului București Pentru rezolvarea cazurilor speciale, comisia de admitere județeană/a municipiului București nu va repartiza candidați la calificări pentru care s-a organizat probă de preselecție decât cu acordul unităților școlare respective.
24 iulie 2017	Afișarea la sediul unităților de învățământ profesional a listei candidaților înmatriculați și a situației cu locurile rămase libere în învățământul profesional după depunerea dosarelor de înscriere în etapa I de admitere Transmiterea de către comisia de admitere în învățământul profesional de stat din unitatea de învățământ, în format electronic și în scris, către comisia de admitere județeană/a municipiului București a listelor finale cu candidații înmatriculați și a situației locurilor neocupate la învățământul profesional de stat
24 iulie 2017	Transmiterea de către comisia de admitere județeană/a municipiului București la toate unitățile de învățământ gimnazial a situației locurilor libere pentru etapa a II-a de admitere la învățământul profesional de stat
24 iulie 2017	Afișarea în toate unitățile de învățământ gimnazial a listei cu locurile libere pentru etapa a II-a de admitere în învățământul profesional de stat din județ/municipiul București Inspectoratul școlar județean/al municipiului București afișează și publică pe pagina sa de internet lista locurilor libere pentru etapa a II-a de admitere în învățământul profesional de stat din județ/municipiul București.
Etapa a II-a de admitere în învățământul profesional de stat	
29—31 august 2017	Eliberarea de către unitățile de învățământ gimnazial a fișelor de înscriere pentru învățământ profesional de stat pentru candidații care nu au participat la etapa I de admitere sau care au participat, dar nu au fost repartizați/admiși la liceu sau învățământul profesional, și care solicită să participe la admiterea în învățământul profesional de stat în etapa a II-a La solicitarea candidaților care au susținut și au promovat probele de verificare a cunoștințelor de limbă modernă sau maternă, unitățile de învățământ gimnazial eliberează, împreună cu fișa de înscriere, și anexa fișei de înscriere completată cu rezultatul la proba/probele de verificare a cunoștințelor de limbă modernă sau maternă. NOTĂ: Se va elibera o singură fișă de înscriere. Înscrierea elevilor la unitățile de învățământ profesional la care au rămas locuri libere în urma etapei I de admitere și care organizează sesiune de preselecție pe baza fișelor de înscriere în învățământul profesional de stat
29—31 august 2017 până la ora 15,00	Înscrierea elevilor la unitățile de învățământ profesional la care au rămas locuri libere în urma etapei I de admitere și care organizează sesiune de preselecție pe baza fișelor de înscriere în învățământul profesional de stat
31 august 2017 până la ora 17,00	Afișarea la sediul unității de învățământ a listei candidaților înscriși la învățământul profesional de stat și a graficului de desfășurare a probei de preselecție și/sau a probei suplimentare de admitere, după caz Unitățile de învățământ care organizează preselecție vor afișa precizări detaliate privind organizarea probei de preselecție (data, locul de desfășurare, ora, acte necesare de identitate a candidaților, alte detalii organizatorice). Transmiterea către comisia județeană de admitere a situației cu numărul de candidați înscriși la învățământul profesional, pe fiecare calificare
1 septembrie 2017	Derularea probei de preselecție în unitățile de învățământ în care s-a decis derularea acesteia Afișarea rezultatelor sesiunii de preselecție la sediul unității de învățământ care a organizat sesiunea de preselecție

Data-limită/Perioada	Evenimentul
4 septembrie 2017	<p>Ridicarea, de către candidații respinși la preselecție a fișelor de înscriere la învățământul profesional de stat de la unitatea de învățământ care a organizat sesiunea de preselecție</p> <p>NOTĂ: În situația în care candidații au completat mai multe opțiuni, inclusiv pentru calificări la care unitatea de învățământ nu a organizat preselecție, aceștia nu vor ridica fișele de înscriere, fiind considerați înscriși pentru celelalte calificări pe care le-au marcat în fișa de înscriere. Candidații vor fi informați că în cazul în care numărul candidaților care se vor înscrie la calificarea/calificările pentru care au optat va fi mai mare decât numărul de locuri se va organiza o probă suplimentară de admitere.</p>
4—5 septembrie 2017	<p>Înscrierea elevilor la unitățile de învățământ profesional la care au rămas locuri libere în urma etapei I de admitere și care nu organizează sesiune de preselecție pe baza fișelor de înscriere în învățământul profesional de stat</p> <p>Actualizarea și afișarea, la sediul unităților de învățământ care au ofertă pentru învățământul profesional de stat, a listei candidaților înscriși la învățământul profesional de stat</p> <p>Afișarea informațiilor (data, locul de desfășurare, ora, acte necesare de identitate a candidaților, alte detalii organizatorice) privind organizarea probei suplimentare de admitere la unitățile de învățământ profesional și a calificărilor la care numărul de candidați înscriși este mai mare decât numărul locurilor oferite</p>
6 septembrie 2017	<p>Desfășurarea probei suplimentare de admitere</p> <p>Afișarea rezultatelor probei suplimentare de admitere la sediul unității de învățământ care a organizat proba</p> <p>Calcularea de către comisiile de admitere din unitățile de învățământ a mediilor finale de admitere, conform precizărilor de calcul din metodologia de admitere în învățământul profesional, aprobată prin Ordinul ministrului educației naționale și cercetării științifice nr. 5.068/2016</p> <p>Afișarea la sediul unităților de învățământ profesional a listelor cu candidații admiși și a celor respinși la învățământul profesional de stat, în ordinea descrescătoare a mediei de admitere la învățământul profesional</p> <p>Afișarea, în fiecare unitate de învățământ gimnazial, a listei candidaților declarați admiși și a celor respinși, în ordinea descrescătoare a mediilor de admitere în învățământul profesional</p> <p>Afișarea rezultatelor va fi însoțită de precizări privind depunerea dosarelor de înscriere de către candidații admiși, respectiv ridicarea fișelor de înscriere de către candidații respinși și repartizarea acestora de către comisia de admitere județeană/a municipiului București</p> <p>Transmiterea la comisia de admitere județeană/a municipiului București a listei candidaților declarați admiși și a celor respinși la admiterea în învățământul profesional de stat de către toate unitățile de învățământ, indiferent dacă au desfășurat sau nu proba de preselecție/admitere</p> <p>NOTĂ: Proba suplimentară de admitere se organizează numai la unitățile de învățământ și la calificările pentru care numărul celor înscriși este mai mare decât numărul locurilor disponibile.</p>
7—8 septembrie 2017	<p>Repartizarea de către comisia de admitere județeană/a municipiului București a absolvenților clasei a VIII-a care nu au participat sau nu au fost repartizați în etapele anterioare, care nu s-au înscris în perioada prevăzută de metodologia de admitere în învățământul profesional, aprobată prin Ordinul ministrului educației naționale și cercetării științifice nr. 5.068/2016, sau care și-au încheiat situația școlară ulterior etapelor anterioare.</p> <p>NOTĂ: La unitățile de învățământ la care s-a derulat proba de preselecție pot fi repartizați numai absolvenții care au susținut proba de preselecție. Pot fi repartizați la unitățile de învățământ la care s-a derulat proba de preselecție absolvenți care nu au susținut această probă numai la solicitarea scrisă a operatorilor economici și a unităților de învățământ, adresată comisiei de admitere județeană/a municipiului București.</p> <p>Depunerea de către absolvenți a dosarelor de înscriere la unitățile școlare la care au fost repartizați</p>
11 septembrie 2017	<p>Actualizarea și afișarea, la sediul unităților de învățământ care au ofertă pentru învățământul profesional de stat, a listelor candidaților înscriși la învățământul profesional de stat</p> <p>Transmiterea către Centrul Național de Admitere a rezultatelor repartizării</p>

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE

ORDIN**pentru aprobarea Metodologiei privind eliberarea adevărîței de conformitate a studiilor cu prevederile Directivei 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale și a adevărîței privind certificarea competențelor pentru profesia de cadru didactic, pentru cetățenii care au studiat în România, în vederea desfășurării activității didactice în străinătate**

În temeiul Legii nr. 157/2005 pentru ratificarea Tratatului dintre Regatul Belgiei, Republica Cehă, Regatul Danemarcei, Republica Federală Germania, Republica Estonia, Republica Elenă, Regatul Spaniei, Republica Franceză, Irlanda, Republica Italiană, Republica Cipru, Republica Letonia, Republica Lituania, Marele Ducat al Luxemburgului, Republica Ungară, Republica Malta, Regatul Țărilor de Jos, Republica Austria, Republica Polonă, Republica Portugheză, Republica Slovenia, Republica Slovacă, Republica Finlanda, Regatul Suediei, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (state membre ale Uniunii Europene) și Republica Bulgaria și România privind aderarea Republicii Bulgaria și a României la Uniunea Europeană, semnat de România la Luxemburg la 25 aprilie 2005,

în conformitate cu dispozițiile Legii educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul Legii nr. 200/2004 privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România, cu modificările și completările ulterioare,

în baza prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 44/2016 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul educației naționale și cercetării științifice emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Metodologia privind eliberarea adevărîței de conformitate a studiilor cu prevederile Directivei 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale și a adevărîței privind certificarea competențelor pentru profesia de cadru didactic, pentru cetățenii care au studiat în România, în vederea desfășurării activității didactice în străinătate, prevăzută în anexa, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă Ordinul ministrului educației naționale nr. 3.590/2014 pentru aprobarea Metodologiei privind eliberarea, pentru cetățenii care au studiat în România, a adevărîței de conformitate a studiilor cu prevederile Directivei 2005/36/CE a

Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale, în vederea desfășurării activității didactice în străinătate, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 457 din 23 iunie 2014, cu modificările ulterioare.

Art. 3. — Direcția generală management și resurse umane din cadrul Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice și inspectoratele școlare județene/al Municipiului București vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 4. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul educației naționale și cercetării științifice,
Mircea Dumitru

METODOLOGIE

**privind eliberarea adeverinței de conformitate a studiilor cu prevederile Directivei 2005/36/CE
privind recunoașterea calificărilor profesionale și a adeverinței privind certificarea competențelor pentru profesia
de cadru didactic, pentru cetățenii care au studiat în România, în vederea desfășurării activității didactice în străinătate**

Art. 1. — Prezenta metodologie se aplică cetățenilor români și cetățenilor din statele membre ale Uniunii Europene, cetățenilor din statele semnatare ale acordului privind Spațiul Economic European și din Confederația Elvețiană, care au studiat în România și solicită, în scopul desfășurării activității didactice, în unul dintre statele membre ale Uniunii Europene, ale Spațiului Economic European, în Confederația Elvețiană, în mod independent sau ca salariat:

a) eliberarea adeverinței de conformitate a studiilor cu prevederile Directivei 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale;

b) eliberarea adeverinței privind certificarea competențelor pentru profesia de cadru didactic dobândite prin absolvirea unui program acreditat de formare psihopedagogică de nivel I și/sau II, în cadrul unităților de învățământ/instituțiilor de învățământ superior acreditate din România.

Art. 2. — Adeverința de conformitate a studiilor/adeverința privind certificarea competențelor pentru profesia de cadru didactic poate fi solicitată de către cetățenii prevăzuți la art. 1 în baza unui act de studii (diplomă, certificat, adeverință etc.) eliberat de o unitate de învățământ sau de o instituție de învățământ superior acreditată, din cadrul sistemului național de învățământ din România, sau în baza unui atestat de recunoaștere a studiilor emis de Centrul Național de Recunoaștere și Echivalare a Studiilor.

Art. 3. — Dosarul pentru eliberarea adeverinței de conformitate a studiilor, prevăzute la art. 1 lit. a), cuprinde următoarele documente:

a) cerere-tip prin care se solicită eliberarea adeverinței de conformitate a studiilor, adresată Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice, conform modelului prevăzut în anexa nr. 1;

b) actul de studii în baza căruia se solicită eliberarea adeverinței de conformitate a studiilor, în copie;

c) anexa la actul de studii (foaia matricolă/suplimentul la diplomă), în copie;

d) adeverința de autenticitate, în original, a actului de studii și a anexei la actul de studii [prevăzută la lit. c)], eliberată de unitatea de învățământ sau de instituția acreditată de învățământ superior emitentă (excepție fac cazurile în care se anexează adeverința ce ține locul diplomei de studii sau copia actului de studii vizat de Centrul Național de Recunoaștere și Echivalare a Diplomei, începând cu data de 5 octombrie 2011);

e) certificatul/dovada de absolvire a programului/programelor de formare psihopedagogică/certificatul de acordare a definitivării în învățământ, în copie;

f) certificatul de competențe lingvistice de nivel C1, potrivit Cadrelui European Comun de Referință pentru Limbi Străine, eliberat de o instituție de învățământ superior acreditată care organizează cursul pregătitor pentru învățarea limbii române, în copie; sunt exceptate de la obligația de a prezenta certificatul de competențe lingvistice persoanele care prezintă acte de studii românești (diplome, certificate) sau acte de studii, situații școlare atestând cel puțin 4 ani consecutivi de studii, urmași într-o unitate de învățământ din sistemul național din România;

g) documente personale de identificare, precum și dovada de schimbare a numelui, în cazul în care numele înscris pe diplomă/actul de studii nu mai coincide cu cel din actul de identitate, în copie;

h) adeverință eliberată de inspectoratul școlar, care să ateste că dreptul de a preda nu a fost revocat sau suspendat, pentru

cetățenii care solicită expres includerea acestei precizări în adeverința de conformitate a studiilor, în original.

Art. 4. — Dosarul pentru obținerea adeverinței prevăzute la art. 1 lit. b) cuprinde următoarele documente:

a) cererea-tip prin care se solicită eliberarea adeverinței privind certificarea competențelor pentru profesia de cadru didactic prin absolvirea programului/programelor de formare psihopedagogică, de nivel I și/sau II, în cadrul unităților de învățământ/instituțiilor de învățământ superior din România, conform modelului prevăzut în anexa nr. 2;

b) certificatul/certificatele de absolvire a programului/programelor de formare psihopedagogică/dovadă de absolvire a programului de formare psihopedagogică, în copie;

c) copie a documentului emis de Centrul Național de Recunoaștere și Echivalare a Diplomei, privind recunoașterea diplomei de studii licență/master obținute în străinătate;

d) certificatul de competențe lingvistice, nivel C1, potrivit Cadrelui European Comun de Referință pentru Limbi Străine, eliberat de o instituție de învățământ superior acreditată care organizează cursul pregătitor pentru învățarea limbii române, în copie; sunt exceptate de la obligația de a prezenta certificatul de competențe lingvistice persoanele care prezintă acte de studii românești (diplome, certificate) sau acte de studii, situații școlare atestând cel puțin 4 ani consecutivi de studii, urmași într-o unitate școlară din sistemul național din România;

e) documente personale de identificare, precum și dovada de schimbare a numelui, în cazul în care numele înscris pe diplomă/actul de studii nu mai coincide cu cel din actul de identitate, în copie.

Art. 5. — (1) Dosarul solicitantului se transmite la Registratura Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice.

(2) În termen de 30 de zile lucrătoare de la data înregistrării dosarului, Direcția generală management și resurse umane din cadrul Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice verifică existența documentelor prevăzute la art. 3 și/sau art. 4, emite adeverința sau înștiințează solicitantul în cazul în care constată că dosarul nu este complet.

(3) Termenul de soluționare prevăzut la alin. (2) se poate prelungi în cazuri justificate, solicitantul fiind anunțat în scris.

(4) Adeverința se eliberează titularului sau unei persoane împuternicite ori, la cererea scrisă a solicitantului, se transmite la adresa indicată de acesta.

(5) Adeverința neridicată se păstrează în arhiva Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice pentru o perioadă nedeterminată.

(6) În cazul pierderii, distrugerii complete sau deteriorării parțiale a adeverinței se poate elibera un duplicat al acesteia.

(7) Pentru eliberarea duplicatului, solicitantul adresează, în scris, o cerere, însoțită de copia actului de studii pentru care s-a solicitat adeverința, copie a actului de identitate și declarație notarială cu privire la încadrarea în una dintre situațiile menționate la alin. (6).

Art. 6. — Refuzul Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice de a emite adeverința prevăzută la art. 1 poate fi contestat la instanța competentă, potrivit prevederilor Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 7. — Anexa nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezenta metodologie.

C E R E R E

pentru eliberarea adeverinței de conformitate a studiilor cu prevederile Directivei 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale, pentru cetățenii care au studiat în România, în vederea desfășurării activității didactice în străinătate

a) Solicitant

Date personale

Numele și prenumele: .....

Cetățenia: .....

Domiciliul: .....

Telefon: .....

E-mail: .....

b) Solicitare

Solicit eliberarea adeverinței de conformitate a studiilor cu prevederile Directivei 2005/36/CE, în scopul desfășurării activității didactice în .....

c) Certific includerea în dosar a următoarelor documente:

- actul de studii în baza căruia se solicită eliberarea adeverinței de conformitate, în copie;
- anexa la actul de studii (foaia matricolă/suplimentul la diplomă), în copie;
- adeverința de autenticitate, în original, a actului de studii și a anexei la actul de studii (foaia matricolă/suplimentul la diplomă), eliberată de unitatea de învățământ sau de instituția acreditată de învățământ superior emitentă (excepție fac cazurile în care se anexează adeverința ce ține locul diplomei de studii sau copia actului de studii vizat de Centrul Național de Recunoaștere și Echivalare a Diplomelor, începând cu data de 5 octombrie 2011);
  - certificatul/dovada de absolvire a programului/programelor de formare psihopedagogică/certificatul de acordare a definitivării în învățământ, în copie;
  - certificatul de competențe lingvistice de nivel C1, potrivit Cadrului European Comun de Referință pentru Limbi Străine, eliberat de o instituție de învățământ superior acreditată care organizează cursul pregătitor pentru învățarea limbii române, în copie; sunt exceptate de la obligația de a prezenta certificatul de competențe lingvistice de limba română persoanele care prezintă acte de studii românești (diplome, certificate) sau acte de studii, situații școlare atestând cel puțin patru ani consecutivi de studii, urmași într-o unitate de învățământ din sistemul național din România;
  - documente personale de identificare, precum și dovada de schimbare a numelui, în cazul în care numele înscris pe diplomă/actul de studii nu mai coincide cu cel din actul de identitate, în copie.

d) Doresc eliberarea adeverinței de conformitate a studiilor cu prevederile Directivei 2005/36/CE:

- prin ridicare de la sediul Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice, personal sau prin împuternicit;
- transmitere prin poștă, la următoarea adresă: .....

e) Declar pe propria răspundere că informațiile prezentate în această cerere și documentele incluse în dosar corespund realității.

Data .....

Semnătura .....

C E R E R E
pentru eliberarea adeverinței privind certificarea competențelor
pentru profesia de cadru didactic, pentru cetățenii care au studiat în România,
în vederea desfășurării activității didactice

a) Solicitant

Date personale

Numele și prenumele: .....

Cetățenia: .....

Domiciliul: .....

Telefon: .....

E-mail: .....

b) Solicitare

Solicit eliberarea adeverinței privind certificarea competențelor pentru profesia didactică, în scopul desfășurării activității didactice în .....

c) Certific includerea în dosar a următoarelor documente:

- certificatul/certIFICATELE de absolvire a programului/programelor de formare psihopedagogică/ dovadă de absolvire a programului de formare psihopedagogică, în copie;

- copie a documentului emis de Centrul Național de Recunoaștere și Echivalare a Diplomelor, privind recunoașterea diplomei de studii obținute în străinătate;

- certificatul de competențe lingvistice de nivel C1, potrivit Cadrului European Comun de Referință pentru Limbi Străine, eliberat de o instituție de învățământ superior acreditată care organizează cursul pregătitor pentru învățarea limbii române, în copie; sunt exceptate de la obligația de a prezenta certificatul de competențe lingvistice de limba română persoanele care prezintă acte de studii românești (diplome, certificate) sau acte de studii, situații școlare atestând cel puțin patru ani consecutivi de studii, urmați într-o unitate de învățământ din sistemul național din România;

- documente personale de identificare, precum și dovada de schimbare a numelui, în cazul în care numele înscris pe diplomă/actul de studii nu mai coincide cu cel din actul de identitate, în copie.

d) Doresc eliberarea adeverinței privind certificarea competențelor pentru profesia didactică:

- prin ridicare de la sediul Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice, personal sau prin împuternicit;

- transmitere prin poștă, la următoarea adresă: .....

.....

e) Declar pe propria răspundere că informațiile prezentate în această cerere și documentele incluse în dosar corespund realității.

Data .....

Semnătura .....

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2016 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2016 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

